

LASTBIL OCH SLÄP 2022

Gäller från 2022-07-01

INNEHÅLL

Begreppsförklaringar	3	Krigsskador	47
Försäkringsvillkor för lastbil och släp	6	Atomskador.....	47
1 Försäkringsformer och giltighetsområde	6	Force majeure.....	47
2 Trafikförsäkring.....	7	Sanktioner.....	47
3 Kaskoförsäkring.....	9	Undantag för annans åtagande.....	47
4 Rättsskyddsförsäkring - fordon	16	Annat avtal	47
5 Räddnings- och bärgningsförsäkring	18	Lagar	47
6 Försäkring för avställt fordon.....	20	Om du inte är nöjd.....	48
7 Avbrottsförsäkring	21	Trafikskadenämnden.....	48
Särskilda villkor och tilläggsförsäkringar	24	Personförsäkringsnämnden	48
A Flytande försäkring för släpfordon.....	24	Ansvarsförsäkringens Personskadenämnd	48
B Transportansvarsförsäkring	24	Svensk Försäkrings Nämnd för Rättsskyddsfrågor	49
C Åkeriförsäkring.....	28	Allmänna reklamationsnämnden	49
C1 Egendomsförsäkring.....	28	Domstol.....	49
C2 Ansvarsförsäkring	31	Konsumenternas Försäkringsbyrå.....	49
C3 Lyftansvarsförsäkring	36		
C4 Rättsskyddsförsäkring - verksamheten	37		
Allmänna bestämmelser.....	42		
Tvist om egendomsvärde.....	42		
Tillgång till fordonsrelaterade uppgifter.....	42		
Överlåtelse av fordran till Trafikförsäkringsföreningen ..	42		
Avtalet och premiebetalning	42		
Förnyelse av försäkring.....	42		
Uppsägning av försäkring	42		
Ändring av premie eller villkor	43		
Betalning av premie.....	43		
Åtgärder vid skada	44		
Nedsättning av försäkringsersättning	44		
Oriktig uppgift.....	44		
Vid skada och räddningsåtgärd	44		
Aksamhetskrav och säkerhetsföreskrift.....	45		
Framkallande av försäkringsfall	45		
Gemensamt skadeanmälningssystem och Larmtjänst ..	45		
Återkrav.....	45		
Preskription.....	46		
Betalning av försäkringsersättning samt ränta.....	46		
Övergripande information över hur vi behandlar dina personuppgifter	46		
Förmedlares medverkan	46		
Allmänna undantag	47		
Dammgenombrott.....	47		

Tänk på att alltid anlita Dina
Försäkringars skadejour som har
öppet alla dagar dygnet runt.
Behöver du hjälp, ring

0771-77 10 00

Du får snabb och effektiv hjälp.

Vid behov av hjälp utomlands
ring +46 771-77 10 00

Begreppsförklaringar

Annan yttre olyckshändelse

Plötslig och oförutsedd händelse som orsakar yttre fysisk skada på fordonet.

Avbrottsersättning

Ersättning för tid försäkrat fordon inte kunnat brukas. Ingår endast om det framgår av försäkringsbrevet.

Basbelopp

Med basbelopp avses prisbasbeloppet enligt lagen om allmän försäkring. I försäkringsvillkoren avses det prisbasbelopp som gällde för januari månad det år skadan hände.

Brandfarlig miljö och brandfarligt material

Exempel på brandfarlig miljö är skog, sågverk, brädgårdar, färglager, petroleum- och kemiska industrier, soptipp, värmeverk. Exempel på brandfarligt material är flis, torv, trä, papper, kol, pellets, avfall, petroleumprodukter.

Elektronisk utrustning

Med elektronisk utrustning avses datorer, kommunikations- och navigeringsutrustning, spel, audiovisuell utrustning såsom TV, kameror, projektorer, apparater för inspelning, lagring, uppspelning eller återgivande av ljud, text eller bild och tillbehör till samtliga nämnda produkter, inklusive program och lagringsmedia.

Fast monterad

Med fast monterad utrustning avses sådan utrustning som är fastsatt så att det krävs verktyg för att ta bort den.

Försäkringstagare

Du som har avtal om försäkring med oss.

Försäkrad

Var och en till vars förmån försäkring gäller enligt försäkringsavtal.

Försäkringsfall

Skada eller annan händelse som omfattas av försäkringen.

Grundsjälvrisk

Se självrisk.

Höjdledsskada

Med höjdledsskada avses då fordon, påbyggnation, kran eller last kolliderar med viadukt, portal, byggnad, ledningar eller liknande eller fastnar i tunnel.

Karens

Avser den tid direkt efter skadetillfället då ersättning för avbrott inte lämnas.

Marknadsvärde

Egendomens värde i allmän handel omedelbart före skadan.

Nedsättning av ersättning

Om du eller brukaren inte uppfyllt de säkerhetsföreskrifter som krävs eller har lämnat felaktiga uppgifter vid försäkringens tecknande kan ersättningen minskas.

Nypris

Det pris fordonet inklusive försäkrad utrustning kostade då det köptes som nytt.

Plötslig och oförutsedd

Plötsligheten innebär att den händelse som utlöst skadan haft ett snabbt förlopp. Skador som orsakas genom slitage eller åldersförändring ersätts inte. Att händelsen ska ha varit oförutsedd innebär att den ska ha inträffat oväntat och att den normalt inte gått att förutse och därigenom förhindra.

SDR

Särskilda dragningsrätter är en valutakorg av större valutor som bland annat används i internationell handel.

Självrisk

Del av skadekostnad som du vid varje skada själv svarar för. Självrisken dras från skadeersättningen. Den valda självrisken kallas för grundsjälvrisk. Utöver den kan tilläggsjälvrisker finnas. Vid trafikförsäkring återkrävs den del av utbetalt skadebelopp som motsvarar självrisken.

Stilleståndsersättning

Skadeståndsrättslig ersättning av vållande part för kostnad som uppstår då försäkrat fordon inte kunnat brukas.

Svenska Brandskyddsföreningen SBF

Försäkringsbranschens gemensamma brandskyddsbestämmelser SBF127 utges av SBF. SBFs krav är en del av säkerhetsföreskrifterna i brandförsäkringen.

Svenska Stöldskyddsföreningen SSF

Svenska Stöldskyddsföreningen certifierar bland annat stöldskydd.

Säkerhetsföreskrift

Föreskrift om vissa bestämda handlingssätt eller anordningar som är ägnade att förebygga eller begränsa skada eller om vissa bestämda kvalifikationer hos dig eller därmed jämställd person.

Försäkringsgivare

Försäkringsgivare är Dina Försäkring AB, Box 2372, 103 18 Stockholm.

Den som administrerar försäkringen och som i första hand ska kontaktas i alla frågor som rör försäkringen framgår av försäkringsbrevet.

Fordonsklasser

Den fordonsklass som gäller för din försäkring anges i försäkringsbrevet.

Nedanstående beskrivning anger den fordonsklass premien beräknats efter.

Fordonsklass	Beskrivning
Tung lastbil	Lastbil med totalvikt överstigande 3500 kg.
Släp	Släpfordon oavsett vikt

Karosseri

Det framgår av försäkringsbrevet vilken typ av karosseri som premien baseras på. Kontrollera att fordonet tillhör den typ av karosseri som anges på försäkringsbrevet. Vid förändring av fordonet måste du upplysa oss om detta.

Flak	Fordon utrustat med flak inklusive kapell
Skåp	Fordon utrustat med skåp
Tank eller bulk	Fordon utrustat med tank eller bulk
Timmer	Fordon utrustat för transport av rundvirke
Dragbil/Dolly	Fordon utrustat med vändskiva
Häst-/motorsport	Fordon utrustat med boendedel
Utbytbart karosseri	Fordon utrustat med anordning för utbytbart karosseri eller karosseri som inte omfattas av någon av de övriga typerna.

Viktigt om rätt typ av gods

Om försäkringen omfattar transportansvar framgår det av ditt försäkringsbrev vilken typ av gods du transporterar. Kontrollera att det stämmer. Vid skada på annan typ av gods än vad som angivits i försäkringsbrevet gäller försäkringen med en förhöjd självrisk.

Viktigt om brandskydd

För fordon med byggnation som finns upptagen i försäkringsbranschens bestämmelser i SBF 127, ska brandskyddsreglerna vara uppfyllda. Dessa regler kräver bland annat fast monterat sprinklersystem för fordon som går i brandfarlig miljö eller hanterar brandfarligt material.

Alla fordon som huvudsakligen används i brandfarlig miljö såsom skog, sågverk, brädgårdar, färglager, petroleum- och kemiska industrier, soptipp, värmeverk eller hanterar eller bearbetar brandfarligt material såsom flis, torv, trä, papper, kol, pellets, petroleumprodukter etc, ska brandskyddet kontrolleras årligen. För fordon värda mer än 15 basbelopp krävs att fordonet är utrustat med sprinkler i dessa miljöer. Efter brandskada ska protokoll som inte är äldre än 14 månader kunna visas.

Timmer- och flisbilar registrerade 2017-04-01 eller senare ska vara utrustade med fast monterat släcksystem. Släcksystemet ska servas enligt tillverkarens anvisningar.

FÖRSÄKRINGSVILLKOR FÖR LASTBIL OCH SLÄP

1 Försäkringsformer och giltighetsområde

11 Försäkringsformer

Motorfordonsförsäkring består av en eller flera av följande försäkringsformer:

- a) trafikförsäkring
- b) vagnskadeförsäkring
- c) brandförsäkring
- d) glasrutförsäkring
- e) stöldförsäkring
- f) rättsskyddsförsäkring – fordon
- g) räddningsförsäkring
- h) krisförsäkring
- i) avbrottsförsäkring
- j) egendomsförsäkring för verksamhet
- k) oljeskadeförsäkring – egen egendom
- l) rånförsäkring
- m) försäkring för förares egendom
- n) ansvarsförsäkring för verksamhet
- o) oljeskadeförsäkring – annans egendom
- p) lyftansvarsförsäkring
- q) rättsskyddsförsäkring för verksamhet
- r) transportansvarsförsäkring

Försäkringsformerna b) - e) är kaskoförsäkring. Försäkringsformerna i) - r) är tilläggförsäkringar.

Det framgår av försäkringsbrevet vilka försäkringsformer som ingår i avtalet.

12 Giltighetsområde

Försäkringen gäller, om inte annat anges, i Gröna kort området. Trafikförsäkringen gäller alltid i hela världen enligt trafikskadelagen för skada som i följd av trafik med svenskregistrerat fordon tillfogas svensk medborgare eller den som har sin hemvist i Sverige.

Tilläggförsäkringarna gäller normalt i EES-området, Schweiz och Storbritannien.

13 Självrisiker

Utöver grundsjälvrisk kan det tillkomma en tilläggsjälvrisk vid vissa skadehändelser.

Om ersättning för en egendomsskada regleras genom flera delar av försäkringen eller genom flera försäkringar hos oss, tillämpar vi endast en grundsjälvrisk, den högsta. Denna bestämmelse gäller inte för trafik- och rättsskyddssjälvrisk.

2 Trafikförsäkring

21 Omfattning

211 Trafikförsäkringen gäller enligt reglerna i trafikskadelagen för person- eller sakskada, som är en följd av trafik med fordonet. Trafikförsäkringen ersätter skador upp till 300 miljoner kronor.

Enligt trafikskadelagen kan ersättning inte lämnas för skada på fordonet eller egendom som transporterats med fordonet. Skadad förare eller passagerare kan få ersättning upp till 25 % av ett basbelopp för samtidigt skadade kläder och andra tillhörigheter som bars vid skadetillfället. Denna utvidgade ersättningsrätt gäller inte värdeföremål som t ex kameror, smycken, ringar och inte heller pengar eller värdehandlingar. Skada utanför Sverige som inte omfattas av trafikskadelagens regleras enligt skadelandets lagstiftning.

212 Vid skada på egendom kan ersättning minskas (jämkas) om den som drabbats av skadan varit medvållande, det vill säga själv haft skuld i att skadan hänt. Oavsett detta betalar försäkringen full ersättning upp till 25 % av ett basbelopp. För den del av skadan som överstiger 25 % av ett basbelopp minskas ersättningen enligt reglerna i trafikskadelagen.

Denna utvidgade ersättningsrätt gäller inte

- a) vid skada på
  - motordrivet fordon
  - fordon som är kopplat till motordrivet fordon
  - spårbundet fordon
  - egendom som transporteras med sådana fordon som nämns ovan
  - egendom som tillhör dig själv eller det försäkrade fordonets brukare eller förare
- b) om egendomens ägare varit grovt vårdslös eller orsakat skadan med uppsåt.

213 Du ska omedelbart meddela oss om du krävts på skadestånd och kravet leder till rättegång. Våra anvisningar ska följas. Om försäkringen gäller för skadan betalar vi dina rättegångskostnader i den utsträckning de är skäligen och överensstämmer med vårt intresse i rättegången.

214 Det är inte bindande för oss om du utan vår tillåtelse medger skadeståndsskyldighet, godkänner ersättningsanspråk eller betalar ersättning. Vi är inte heller bundna av domstolsdom, om du inte fullgjort din anmälningsskyldighet enligt 213.

215 Du ska på vår begäran utnyttja din avlyftningsrätt för att återbetala mervärdesskatt som utbetalats till skadelidande.

22 Självrisk

221 Trafikförsäkringen gäller med självrisk som anges i försäkringsbrevet eller i försäkringsvillkoren. Om mer än en självrisk gäller vid samma skada sammanläggs självrisken.

222 Trafikförsäkringen gäller med en tilläggssjälvrisk, utöver grundsjälvrisk, på 20 % av basbeloppet

- a) om föraren fört fordonet utan att ha det körkort/förarbevis som krävs eller inte uppnått den ålder som krävs för att föra fordonet, eller
- b) vid otillåten övningskörning, eller
- c) om föraren vid skadetillfället brutit mot gällande arbetstidsregler eller kör- och vilotidsregler eller
- d) om föraren gjort sig skyldig till brott mot trafikförordningen genom så kallad rattsurfnig
- e) om föraren
  - gjort sig skyldig till rattfylleri
  - varit straffbart påverkad av annat berusningsmedel än alkohol, eller
  - orsakat skadan med uppsåt eller genom grov vårdslöshet.

Denna självrisk tillämpas inte vid rattfylleri eller påverkan av annat berusningsmedel än alkohol om det framgår att dessa omständigheter inte medverkat till skadans uppkomst.

Dessutom har vi rätt att av skadevållaren återkräva belopp enligt bestämmelserna i trafikskadelagen.

224 Trafikförsäkringen gäller med en tilläggssjälvrisk, utöver grundsjälvrisk, på 20 % av basbeloppet om föraren vid transport av farligt gods saknar gällande "Intyg om utbildning av förare av fordon som transporterar ADR-gods" så kallat ADR-intyg, och då skada orsakats av godset. Sådant intyg fordras vid inrikes och utrikes transport av farligt gods i

- tank eller tankcontainer om 3 kubikmeter eller mer
- behållare eller kärl om 450 liter eller mer och då den sammanlagda volymen av behållare/kärnen uppgår till 3 kubikmeter eller mer.

225 Trafikförsäkringen gäller med en tilläggssjälvrisk, utöver grundsjälvrisk, på 20 % av basbeloppet om föraren saknar yrkesförarkompetensbevis.

226 Vid skador i samband med snöröjning där antalet skadefall inte kan konstateras, är självrisk 20 % av skadekostnaden per entreprenad/uppdrag, lägst 10 % av basbeloppet och högst ett basbelopp.

227 För fordon utrustat med kran gäller trafikförsäkringen med en tilläggssjälvrisk, utöver grundsjälvrisk, på 50 % av basbeloppet vid förflyttning med hängande last eller utskjuten bom/mast.

228 Trafikförsäkringen gäller med en tilläggssjälvrisk, utöver grundsjälvrisk, på 50 % av basbeloppet vid skada som uppstått genom kollision i höjdd.

229 Trafikförsäkringen gäller med en tilläggssjälvrisk, utöver grundsjälvrisk, på 20 basbelopp vid kollision med luftfarkost eller delar till sådan.

Självrisk enligt 221-229 tillämpas inte

- vid utbetalning enbart för skadad ren eller hund
- om skadan hände medan fordonet var stulet/tillgripet
- om skadan hände när polisman eller annan behörig person besiktigade fordonet
- om du kan bevisa att annan person än du själv eller föraren vållat skadan eller att skadan orsakats genom bristfällighet på annat motordrivet fordon och det inte kan visas att du eller föraren är medvållande eller att bristfällighet på ditt fordon har medverkat till skadan.

230 Du ska efter krav från bolaget betala den del av utbetalt skadebelopp som motsvarar självrisk.

Vi får av fysisk person, för en och samma skada, inte kräva mer än 10 % av basbeloppet. Detta gäller även om summan av gällande självrisker enligt 221-229 är högre.

231 Din medverkan vid personskadereglering

Vid reglering av personskada som kan ersättas genom trafikförsäkring hos oss måste du medverka till utredningen av skadan och dess följder genom att lämna de uppgifter och handlingar som behövs för skaderegleringen. Du behöver även lämna oss en fullmakt så att vi kan inhämta de handlingar och den utredning i övrigt som behövs för skaderegleringen, t ex journaler och intyg hos sjukhus och vårdinrättningar som du besökt för skadan.

232 Hur vi ersätter kostnader för juridiskt biträde vid personskadereglering

Om du drabbas av ersättningsbar personskada och vi i samråd med dig bedömer det nödvändigt med juridiskt ombud, betalar vi nödvändiga och skäliga ombudskostnader som uppkommer för att ta tillvara din rätt till ersättning vid skadereglering utom rätta. Arvode lämnas högst enligt den timkostnadsnorm som regeringen fastställer vid ersättning till rätts-hjälpsbiträde enligt rättshjälpslagen.

För att vi ska betala ersättning för ombudskostnader måste du anlita ett ombud som är lämpligt och som är antingen advokat eller jurist anställd hos advokat. Du kan även anlita annat lämpligt ombud och både du och vi kan i sådana fall begära att Svensk Försäkring avger ett rådgivande yttrande i frågan om ombudets lämplighet.

Vid tvist om arvode och/eller övriga kostnader har både vi och ombudet rätt att begära prövning av arvodet och andra kostnadsanspråk hos Sveriges advokatsamfunds och Svensk Försäkrings Ombudskostnadsnämnd. Om ombudet inte är advokat eller biträdande jurist på advokatbyrå kan Svensk Försäkrings nämnd för rättsskyddsfrågor istället pröva skäligheten av arvodes- eller kostnadsersättningen.

Vid bedömning av vilka ombudskostnader som kan betalas tillämpar vi Sveriges Advokatsamfunds och Svensk Försäkrings gemensamt utarbetade promemoria om fördelning av arbetsuppgifter mellan personskadereglerare och ombud i samband med personskadereglering.

Vi inhämtar den medicinska utredningen och svarar för eventuella kostnader härför. Kostnader för läkarintyg/ specialistutlåtanden ersätts bara om vi beställt eller begärt det eller om vi godkänt att intyget/utlåtandet ska tillföras ärendet.

Vi betalar inte kostnader för arbete som ditt ombud utför för att tillvarata din rätt till ersättning från annat håll, till exempel från andra försäkringsbolag, Försäkringskassan eller förvaltningsdomstolar. I vissa fall kan dock kostnaden betalas efter särskild överenskommelse.

Vi ersätter inte utan särskilt godkännande merkostnader som uppkommer genom att du byter ombud. Sådant godkännande lämnas endast om du kan visa att särskilda skäl föreligger för byte av ombud, till exempel om du flyttar till annan bostadsort.

3 Kaskoförsäkring

Kaskoförsäkring är vagnskade-, brand-, glastrute- och stöldförsäkring. Det framgår av försäkringsbrevet vilka försäkringsformer som ingår i avtalet.

311 Försäkrad egendom

- a) Fordonet
- b) Fast monterad utrustning i eller på fordonet om den hör till fordonet och kan anses vara normal för ett fordon av samma slag och användningssätt som det försäkrade. Fast monterad elektronisk utrustning som inte tillhör fordonets seriemässiga basutrustning omfattas till ett värde av 50 000 kronor. Genom tilläggsförsäkring för redskap kan fast monterad elektronisk utrustning omfattas upp till 300 000 kronor.
- c) Lös, normal utrustning som medförs i eller på fordonet och som endast är avsedd för det försäkrade fordonet eller dess fastmonterade utrustning, upp till 50 000 kr. Högsta ersättning för verktyg och förbrukningsartiklar är 10 000 kronor.
- d) Avmonterad fordonsdel eller redskap om ingen annan del monterats i dess ställe.
- e) Avmonterad fordonsdel eller redskap, om annan del eller redskap monterats i dess ställe.

Redskap ska uteslutande vara tillverkade för att användas av, och höra till, försäkrat fordon. Försäkringen omfattar även farmartank (cistern mellan 500 och 10 000 liter).

Den sammanlagda ersättningen för egendom enligt e) är högst 50 000 kronor. Beloppet för egendom enligt e) kan höjas genom tilläggsförsäkring för redskap upp till 800 000 kr och framgår då av försäkringsbrevet.

Försäkringen omfattar inte drivmedel eller reservdelar.

312 Försäkrat intresse

Försäkringen gäller för dig. Den gäller endast om du är fordonets verkliga ägare och huvudsaklige brukare. Det innebär att du kan bli utan ersättning om du är registrerad ägare och har tecknat försäkring för fordonet, trots att du inte äger det eller huvudsakligen brukar det. Har du köpt fordonet på avbetalning eller kredit har vi rätt att lämna ersättning till säljaren (intill hans återstående fordran). Om du har hyrt fordonet har vi rätt att lämna ersättning till ägaren.

313 Försäkringen gäller inte vid skada

- a) om fordonet tagits i anspråk för militärt ändamål.
- b) som skett under tävling med fordonet eller träning för sådan tävling.
- c) som är orsakad av stenmård, råttor, möss, skadedjur, svamp, mögel eller alger.
- d) som består i slitage, utmattning eller förbrukning eller som har orsakats av bristfälligt underhåll eller uppenbart felaktig reparationsåtgärd.
- e) som fabrikant eller annan är ansvarig för på grund av kontrakt, garanti eller annat åtagande.
- f) om fordonet inte uppfyller kraven för fordonet enligt gällande lagar, förordningar eller direktiv.
- g) om fordonet i en sammanhängande period varit utanför Sverige i mer än 185 dagar de senaste 12 månaderna när skadan inträffar.

314 Säkerhetsföreskrifter för kaskoförsäkring

Ersättning vid skada kan sättas ned

- a) om föraren fört eller dragit fordonet utan att ha det körkort/förarbevis som krävs eller inte uppnått den ålder som krävs för att föra fordonet, eller
- b) vid otillåten övningskörning, eller
- c) om föraren saknar yrkesförarkompetensbevis.
- d) om föraren brutit mot gällande arbetstidsregler eller kör- och vilotidsregler eller
- e) om föraren saknar yrkesbevis i enlighet med Arbetsmiljöverkets föreskrift 2006:6 eller
- f) om föraren gjort dig skyldig till rattfylleri eller varit straffbart påverkad av annat berusningsmedel än alkohol eller orsakat skadan med uppsåt eller genom grov vårdslöshet. Nedsättning sker inte om du kan göra sannolikt att skadan uppkommit oberoende av detta.
- g) om föraren efter skadetillfället men innan blodprov tagits, intagit alkohol eller annat berusningsmedel.
- h) om fordonet använts för transport av gods som fordonet inte är konstruerat för eller inte är lämpligt för.
- i) om du inte följt tillverkarens anvisningar vad gäller fordonets brukande, underhåll och reparation. Detsamma gäller för utrustning, påbyggnad, lastanordning och tillbehör.

Om föreskrifterna inte följts kan ersättningen vid skada minskas eller utebli enligt Allmänna bestämmelser.

32 Vagnskadeförsäkring

321 Försäkringen gäller för skada

- a) genom trafikolycka, annan yttre olyckshändelse eller uppsåtlig skadegörelse av tredje man.
- b) under fordonets transport på annat transportmedel.
- c) genom plötslig och oförutsedd skada på lastanordning, som är monterad på lastbil eller släpfordon. Skada som lastanordningen samtidigt orsakat på fordonet ersätts också, men inte skada på lastanordningens drivkälla. Med drivkälla avses såväl lastanordningens hydraulpump eller liknande anordning, som fordonets motor, växellåda och kraftöverföring. Lastanordning är kran, tipp, bakgavellyft eller annan anordning som används för att lasta eller lossa det egna fordonet.
- d) på fordonet som orsakats av på fordonet monterad anordning för vägarbete eller vinterväghållning.
- e) enligt punkt a), på snöplog, sandnings- eller saltningsaggregat även om redskapen tillhör annan än dig och under förutsättning att ersättning inte kan betalas ur annan försäkring.

Om fordonet befinner sig ombord på fartyg vars redare, i samband med sjöolycka, förklarar gemensamt haveri förbinder vi oss att, till förmån för dig, lämna garanti för sådant bidrag som kan krävas för räddning av värdet av det försäkrade fordonet.

322 Försäkringen gäller inte för skada

- a) på fordonsdel med konstruktions-, fabrikations- eller materialfel, om skadan orsakats av felet
- b) som består i slitage eller kan hänföras till bristfälligt underhåll
- c) genom rost, frätning, köld, väta eller fukt. Skada som uppstått som en direkt och omedelbar följd av händelse som anges i 321 betalas dock
- d) som beror på att fordonet tankats med fel drivmedel
- e) som beror på laddning
- f) som avses i 331, brandförsäkring eller 351, stöldförsäkring.

323 Säkerhetsföreskrifter för vagnskadeförsäkring

- a) Avställt fordon eller fordon med meddelat eller inträtt körförbud får inte brukas i annan omfattning än vad lagar och förordningar tillåter.
- b) Fordonet får inte användas under förhållanden som innebär onormal påfrestning på fordonet.
- c) Fordonets maxgränser för axel-/boggitryck, bruttovikt, lyftkapacitet eller drag-/brytkraft får inte överskridas.
- d) Last ska säkras enligt TSFS 2017:25.
- e) Vid lyft ska samtliga stödbalkar vara helt utdragna och stödbenen ansatta. Förflyttning med hängande last eller utskjuten bom/mast eller jibb får inte ske. Lagar och författningar i syfte att förhindra eller begränsa skada i samband med lyft ska följas.
- f) Fordonskran med lastmoment större än 12 tonmeter ska årligen genomgå besiktning enligt AFS 2003:06.
- g) Innan fordonet framförs eller används på isbelagt vatten, snö, mjuka marker, till exempel kärr, myr eller mosse, ska föraren omedelbart före körning, förvissa sig om att isen eller marken har tillräcklig bärighet.
- h) Innan färd eller arbete på fartyg, pråm, ponton eller liknande ska föraren förvissa sig om att fordonet kan arbeta och framföras på ett betryggande sätt.
- i) Fordonet ska uppfylla lagstadgade krav på fordonsutrustning till exempel mönsterdjup, bromsar, belysning.
- j) Bestämmelser som meddelats i lag, författning eller av myndighet i syfte att förhindra eller begränsa skada ska följas.
- k) Föraren får inte göra sig skyldig till brott mot trafikförordningen genom så kallad rattsurfnig.

Om föreskrifterna inte följts kan ersättningen vid skada minskas eller utebli enligt Allmänna bestämmelser.

324 Självrisk

Självrisken framgår av försäkringsbrevet. Vid uppsåtlig skadegörelse av tredje man är självrisken densamma som vid stöld.

I följande fall tillkommer en tilläggssjälvrisk, utöver grundsjälvrisk, på 50 % av basbeloppet vid skada

- a) som uppstått genom kollision i höjddled. Vid samtidig trafikskada behöver du bara betala en extra självrisk för höjddledsskada.
- b) på fordon eller fordonskombination utrustad med tipp som framförts när tippen inte varit helt nedfäld i körläge.
- c) som orsakats av att föremål, som normalt inte bearbetas, kommit in i fordonet.

33 Brandförsäkring

331 Försäkringen gäller för skada

- a) genom brand, blixtnedslag eller explosion (dock inte däckexplosion),
- b) på elektriska kablar genom kortslutning samt direkt uppkomna följdskador på elektriska komponenter.

Med brand avses "eld som kommit lös". Vid anlagd brand gäller försäkringen endast om branden anlagts av tredje man.

Med "tredje man" avses annan än dig själv eller den som handlat utan ditt samtycke.

Med kabel avses isolerad ledning mellan strömkälla och komponent/förbrukare. Med kortslutning avses överledning mellan kabel och annan ledare som normalt inte är i kontakt med varandra.

332 Försäkringen gäller inte för skada

- a) på motor, avgassystem, airbag, däck och slangar genom explosion i dessa
- b) på elektrisk motor, styrenhet eller strömförbrukare genom brand eller kortslutning i dessa
- c) på nav, bromsar, fälgar och axel på grund av varmgång i hjullager
- d) genom trafikolycka, även om skadan uppkommit som en följd av brand, blixtnedslag, explosion eller kortslutning.

333 Säkerhetsföreskrifter för brandförsäkring

- a) Anordning som används för att ge starthjälp till, ladda, värma eller torka fordonet eller del av fordonet ska ur miljö- och säkerhetssynpunkt vara godkänd av myndighet för detta ändamål. Fabrikantens anvisningar ska följas.
- b) Föreskrifter som myndighet utfärdat för att förhindra eller begränsa skada och som gäller för fordonet eller den lokal där fordonet förvaras ska följas.
- c) Elektriska kablar och komponenter ska vara fackmannamässigt monterade.
- d) Svetsningsarbete får endast ske om nödvändiga säkerhetsåtgärder vidtagits såsom friläggning och demontering av brännbart material.
- e) Lastbil registrerad 2017-04-01 eller senare som transporterar eller hanterar lättantändligt fibröst material ska vara utrustad med fast monterad släckanläggning enligt kraven i i SBF 127/ FTR127.
- f) För fordon med påbyggnad som finns upptagen i försäkringsbranschens bestämmelser i SBF 127, ska brandskyddsreglerna vara uppfyllda. Dessa regler kräver bland annat fast monterad släckanläggning för fordon som används i brandfarlig miljö eller hanterar lättantändligt material.
- g) Fordon som är utrustat med fast släckanläggning ska låta revisionsbesiktiga detta årligen av behörig. Vid brandskada ska brandskyddsprotokoll som inte är äldre än 16 månader kunna visas.
- h) Fordonet ska hållas tillfredsställande rent för att förhindra uppkomst av brand.
- i) Förare eller brukare ska vara utbildad i användning av släckutrustningen.

Om föreskrifterna inte följts kan ersättningen vid skada minskas eller utebli enligt Allmänna bestämmelser.

334 Självrisk

Självrisken framgår av försäkringsbrevet.

34 Glasruteförsäkring

341 Försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för skada som består i att vind-, sido-, bak- eller takruta genombrutits, spräckts eller krossats.

342 Försäkringen gäller inte för

Försäkringen gäller inte för skada som skett när fordonet kolliderat, välvt eller kört av vägen.

343 Självrisk

Självrisken framgår av försäkringsbrevet. Om du väljer att reparera istället för att byta ruta är självrisken 200 kronor.

35 Stöldförsäkring

351 Försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för skada

- a) genom stöld eller rån
- b) genom tillgrepp
- c) genom försök till sådana brott.

Förlust av fordon ersätts om fordonet inte kommit tillrätta inom en månad efter den dag vi fått komplett skadeanmälan samt övriga handlingar och nycklar som är nödvändiga för skadans reglerande.

Vid stöld av försäkrad utrustning enligt 311 b) krävs att utrustningen är fast monterad på fordonet eller förvarad i detta.

Anmärkning:

Stöld är definierat i brottsbalken. Det innebär att någon olovligen tar något som tillhör annan person i avsikt att till exempel behålla eller sälja det.

Rån innebär att någon med våld eller med hot om våld tar något.

Tillgrepp av fortkaffningsmedel innebär att någon olovligen tar fordon som tillhör annan person för att använda det, men utan avsikt att behålla eller sälja det.

Olovligt brukande innebär att någon olovligen brukar annans fordon som han redan har i sin besittning. Försäkringen gäller då inte. Av samma skäl gäller försäkringen inte heller vid bedrägeri- eller försäkringsbrott, till exempel om en hyrd bil inte återlämnas.

352 Försäkringen gäller inte för

Försäkringen gäller inte för skada genom tillgrepp eller för skada som uppkommit vid försök till sådant brott som orsakats av person som tillhör samma hushåll som dig eller är anställd hos dig.

353 Säkerhetsföreskrifter

- a) När fordonet lämnas ska försäkrad egendom enligt 311 b), som finns i fordonet, vara inlåst i detta.
- b) Lös elektronisk egendom enligt punkt 311 c) som förvaras i låst fordon får endast tillfälligt lämnas utan uppsyn. I övriga fall får sådan egendom inte lämnas utan uppsyn.
- c) Avmonterad fordonsdel eller utrustning enligt 311 b), d) och e), som inte förvaras i fordonet, ska vara inlåst i utrymme, som endast disponeras av dig. Föremål, som på grund av storlek, användning eller liknande inte rimligtvis kan förvaras inlåsta, ska vara fastlåsta med kätting och lås av lägst klass 3. Lösflak, containrar, tankar och liknande utrustning ska förvaras aktsamt.

Om dessa föreskrifter inte följts gäller följande i stället för vad som sägs i Allmänna bestämmelser:

Vid annan skada än sådan som uppstått vid stöld av eller tillgrepp av hela fordonet sätts ersättningen normalt ned 50 %. I allvarliga fall kan nedsättningen bli högre, till och med så att ersättningen helt faller bort. Detta gäller till exempel när egendomen, trots uppenbar stöldrisk, lämnats utan den tillsyn eller annan åtgärd som är rimlig med hänsyn till omständigheterna. I vissa fall kan nedsättningen bli lägre än 50 %. Vid ringa försummelse blir det normalt ingen nedsättning.

354 När fordonet lämnas ska det vara låst med godkänt stöldskydd. Stöldskydd ska vara rekommenderat av Svenska Stöldskyddsföreningen, SSF. Fordon med elektronisk startspärr (immobilizer) ska ha denna aktiverad.

Nyckel eller nyckelkort till fordon och stöldskydd ska förvaras aktsamt så att obehöriga inte kan komma åt den. Dessa får inte förvaras i fordonet eller i sådan närhet till fordonet att relästöld är möjlig. De får inte ha uppgift om namn, adress eller registreringsnummer.

Släpfordon eller efterfordon med kulhandske ska vara låst med av SSF rekommenderat kulhandskelås både när det är frikopplat och när det är kopplat till dragfordonet. Annat släpfordon eller efterfordon ska vara låst med släpvagnslås eller med kätting och lås av lägst klass 3 när det är frikopplat.

Lös- eller lastväxlarflak med marknadsvärde överstigande 3 basbelopp ska vara låst med lyftbygellås, lägst klass 3, när det inte är monterat på fordonet.

Fordon som hyrs ut ska vara utrustat med aktiverad spårningsutrustning som möjliggör spårning av fordonet.

Om föreskrifterna inte följts kan ersättningen vid skada minskas eller utebli enligt Allmänna bestämmelser.

355 Självrisk

Självrisken framgår av försäkringsbrevet.

Vid stöld av hela fordonet tillkommer en tilläggssjälvrisk, utöver grundsjälvrisk, på ett basbelopp om stölden sker utanför EES-området, Schweiz och Storbritannien.

Har fordonet dold spårsändarutrustning i funktion vid skadetillfället, som möjliggör att fordonet kan återfinnas, tillämpas ingen grundsjälvrisk vid stöld eller tillgrepp av hela fordonet.

Är släpfordon eller efterfordon vid skadetillfället låst med av SSF rekommenderat lås eller med kätting och lås av lägst klass 3, tillämpas ingen grundsjälvrisk vid stöld eller tillgrepp av hela fordonet.

Är fordonet stöldskyddsmärkt enligt norm SSF 1084 tillämpas ingen grundsjälvrisk vid stöld eller tillgrepp av hela fordonet.

37 Värderings- och ersättningsregler för kaskoförsäkring

371 Ersättning lämnas med högst det belopp som motsvarar skadan, värderad enligt nedanstående bestämmelser.

372 Vi har rätt att avgöra om fordonet ska repareras, om det ska ersättas med likvärdigt fordon eller om skadan ska betalas kontant. Vi har också rätt att avgöra var egendomen ska återanskaffas eller repareras. Om begagnad likvärdig utbytesdel finns att tillgå ska sådan användas vid reparation. Om fordonsdel inte går att återanskaffa, värderas skadan till vad motsvarande del för likvärdigt fordon kostar i allmänna handeln.

Innehavet av stulen eller förlorad egendom ska kunna styrkas. Detta kan göras genom uppvisande av t ex inköpshandling, garantibevis eller liknande.

Beräkning av kontant ersättning grundar sig på fordonets värde i allmänna handeln omedelbart före skadan. Dessa regler gäller på motsvarande sätt vid skada på del av fordonet eller på utrustning. Vi har rätt att anvisa inköpsställe.

3721 Om marknadsvärdet inte kan fastställas görs ålders-/slitageavdrag (i procent) från kostnad för ny likvärdig utrustning enligt följande för:

- ljud-, bild-, kommunikations- och annan elektronisk utrustning med 10 % per år.
- startbatterier med 20 % per år
- batteri för el- eller hybriddrift 8 % per år
- däck med 20 % per år
- verktyg och redskap såsom, plogar, skopor, gripar, pallgafflar och liknande, med 10 % per år.

Högsta avdrag är 80 %. För däck utan lagligt mönsterdjup lämnas ingen ersättning.

373 Vi betalar inte

- a) kostnad för förbättring eller förändring av fordonet, som gjorts i samband med att skadan reparerats
- b) merkostnad som beror på att våra anvisningar om inköpsställe enligt 372 inte inhämtats eller inte följts. Detta innebär att om ny reservdel används vid reparation ersätts värdet av den förlorade/skadade egendomen med avdrag för ålder och slitage.
- c) merkostnad för motivlack, lackering och/eller foliering som inte motsvarar den som fordonet hade i det seriemässiga utförandet. Kostnad för varumärkes- eller mönsterskyddad firmasymbol och reklamtext betalas dock.
- d) eventuell värdeminskning efter reparation på grund av skada
- e) merkostnad genom reparationsarbeten på övertid eller genom att reservdelar fraktas på annat sätt än med sedvanligt transportmedel, om vi inte särskilt godkänt merkostnaden
- f) normalt slitage när fordonet används i samband stöld eller annat tillgrepp
- g) mervärdesskatt när du är redovisningsskyldig för sådan skatt.

375 Vi övertar äganderätten till fordon eller delar som ersatts om inte annat överenskommits.

376 Avfall ska minimeras och material ska återanvändas. Den reparationsmetod som ger minst påverkan på miljö, trafik-säkerhet och kvalitet ska väljas. Den verkstad som anlitas ska ha särskild kompetens för reparation av plast och vara miljö-certifierad.

377 Transport av fordon i samband med skada

Om skada på fordonet är ersättningsbar, betalas också nödvändig bärgning från skadeplatsen till närmaste verkstad som kan reparera fordonet. Har skadan skett utomlands betalas bärgning till närmaste reparationsverkstad i Sverige, om vi anser att detta är nödvändigt för att utföra reparationen.

Bärgning eller transport av fordon ska i förväg godkännas av oss. I annat fall är vår ersättningsskyldighet begränsad till vad det hade kostat om vi kontaktats innan bärgning eller transport.

Om stöldförsäkrat fordon återfinns på annan ort än där det stulits eller tillgripits, betalas dina skäligena kostnader för hämtning av fordonet.

Vi ersätter skäligena bärgnings- och hämtningskostnader enligt ovan som, tillsammans med fordonsskadan, överstiger den självrisk som gäller för respektive försäkringsmoment.

Bärgning av vagnskadeförsäkrat fordon efter dikeskörning eller motsvarande betalas även om fordonet inte skadats. Gällande vagnskadesjälvrisk avdrages.

Högsta ersättningsbelopp är fordonets marknadsvärde vid skadetillfället.

Vid ersättningsbar brand- eller vagnskada som överstiger självrisken ersätts saneringskostnader upp till 1/2 basbelopp. Ersättning lämnas inte om annan enligt lag eller avtal är skyldig att ersätta kostnaden för saneringen.

378 Förlust eller olägenhet på grund av att fordonet inte kunnat användas betalas endast om vi särskilt åtagit sig detta enligt försäkringsavtalet.

39 Krisförsäkring

391 Vem försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för dig och dina anställda (de försäkrade) i tjänsten.

392 När försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skada i samband med rån, överfall, trafikolycka eller arbetsolycka som inträffar under den tid försäkringen är i kraft.

393 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller inom EES-området, Schweiz och Storbritannien.

394 Vad försäkringen gäller för

3941 Försäkringen gäller för kostnader för behandling hos psykolog, eller annan utbildad person för stödsamtal och krisbearbetning. Försäkringen gäller också för resekostnader i samband med sådan behandling. Resekostnaderna beräknas enligt bestämmelserna i Lagen om allmän försäkring. Behandlingen ska anvisas och godkännas av oss.

3942 Försäkringen gäller för juridisk rådgivning till dig som utsatts för rån eller överfall som är straffbart enligt brottsbalken. Kostnaden ska godkännas av oss.

395 Vad försäkringen inte gäller för

Försäkringen gäller inte för:

- a) Skada som inte har samband med den försäkrade verksamheten.
- b) Skada som de försäkrade tillfogar varandra.
- c) Skada som den du tillfogats när du varit påverkad av narkotika, berusnings- eller sömnmedel såvida du inte kan visa att samband saknas mellan denna påverkan och skadan.
- d) Skada som uppstått när du utan skälig anledning utsatt dig för risken att skadas.
- e) Skada som uppstått i samband med att du utfört eller medverkat till uppsåtlig gärning som enligt svensk lag är straffbelagd.

396 Högsta ersättning

Högsta ersättning är för varje försäkrad person begränsad till kostnaderna för tio behandlingar. Högsta ersättning för juridisk rådgivning är 10 % av basbeloppet.

397 Självrisk

Försäkringen gäller utan självrisk.

4 Rättsskyddsförsäkring - fordon

41 Vem försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för det försäkrade fordonets ägare, brukare och förare (de försäkrade) i denna deras egenskap. Försäkringen gäller inte för den som brukat fordonet utan lov.

42 Vilka tvister försäkringen gäller för

421 Försäkringen gäller för tvist som kan prövas som tvistemål av tingsrätt och som efter sådan prövning kan prövas av hovrätt och Högsta domstolen. Försäkringen gäller också i resningsmål, dock endast om resning beviljas. Med tvist förstås att ett framställt krav helt eller delvis avisats.

422 Försäkringen gäller inte

- småmål enligt 1 kap 3d § rättegångsbalken. Tillämpas inte vid tvist på grund av försäkringsavtalet
- för uthyrare i tvist som avser fordran eller annat anspråk på grund av yrkesmässig uthyrning av fordonet
- för tvist som gäller skadestånd eller annat anspråk på grund av gärning, där kostnaderna för brottmål inte kan ersättas enligt 43
- för tvist som avser personskadereglering vid försäkringsbolag om skadelidande inte väckt talan vid domstol mot försäkringsgivaren
- för tvist där du inte har befogat intresse av att få saken prövad.

43 Vilka brottmål försäkringen gäller för

431 Försäkringen gäller för brottmål om du misstänks eller åtalas för

- brott för vilket inte stadgas strängare straff än böter, till exempel vårdslöshet i trafik
- vållande till annans död samt
- vållande till kroppsskada eller sjukdom.

432 Kan den, som åtalats för grov vårdslöshet i trafik eller grovt vållande till annans död eller till kroppsskada eller sjukdom, genom lagakraftägande dom visa att brottet inte bedömts som grovt, gäller försäkringen.

433 Försäkringen gäller inte för brottmål då misstanke om brott eller åtal till någon del avser:

- rattfylleri
- påverkan av annat berusningsmedel än alkohol
- olovlig körning
- hastighetsöverträdelse enligt trafikförordningen
- körning mot rött ljus enligt trafikförordningen.

44 Val av ombud eller försvarare

441 För att försäkringen ska gälla måste du genom utställande av rättegångsfullmakt, anlita ombud eller försvarare som är lämplig med hänsyn till de krav som ställs på ett ombud enligt det lands lag där processen drivs och antingen vara

- a) advokat eller biträdande jurist på advokatbyrå eller
- b) annan person som för den enskilda tvisten uppfyller kraven på lämplighet.

442 Vi har vid vår bedömning av ombuds lämplighet enligt sista punkten möjlighet inhämta ett rådgivande yttrande från Svensk Försäkring. Ansökan om rådgivande yttrande om ombuds lämplighet kan även göras av ombudet eller dig. Om vi inte anser ett ombud lämpligt kan ombudet eller du begära överprövning av beslutet hos Svensk Försäkrings nämnd för Rättsskyddsfrågor.

443 Vid tvist om skäligheten av arvode och övriga kostnader mellan ledamot av Sveriges Advokatsamfund, eller biträdande jurist anställd hos sådan ledamot, och oss ska prövning ske hos Ombudskostnadsnämnden. Ombudet och vi förbinder oss att godta utfallet av sådan prövning. Övriga ombud och du har rätt att begära prövning av skäligheten i arvode och övriga kostnader hos Svensk Försäkrings nämnd för Rättsskyddsfrågor. Ombudet och du förbinder er att godta utfallet av sådan prövning.

45 Försäkringen ersätter

451 Försäkringen gäller inte i den mån ersättning har lämnats eller skulle kunna ha lämnats genom annan försäkring eller på annat sätt. Om skadestånd till dig även kan antas omfatta kompensation för ombudskostnader lämnas ingen ersättning för dessa.

452 Du kan få ersättning för kostnader enligt 452 a) - f) om de är nödvändiga och skäligen och om de inte kan betalas av motpart eller staten. Det innebär bland annat att vi inte betalar om du i eller utom rättegång avstår från dina möjligheter att få ersättning av motparten eller annan.

- a) Ombuds och försvarares arvode och omkostnader. Arvode lämnas för skälig tidsåtgång och högst enligt den timkostnadsnorm som regeringen fastställer till rättshjälpsbiträde enligt rättshjälpslagen.
- b) Kostnader för utredning före rättegång, förutsatt att utredningen beställts av ditt ombud eller att Allmänna Reklamationsnämnden funnit det uppenbart att nämnden inte kan avgöra tvisten utan sådan utredning.
- c) Kostnader för bevisning i rättegång och skiljeförfarande.
- d) Expeditionskostnader i domstol.
- e) Rättegångskostnader som du ålagts att betala till motpart eller staten efter domstols eller skiljemäns prövning av tvisten eller målet.
- f) Rättegångskostnader som du vid förlikning under rättegång åtagit dig att betala till motpart under förutsättning att det är uppenbart att domstolen skulle ha ålagt dig att betala rättegångskostnader med högre belopp om tvisten hade prövats.

453 Försäkringen ersätter inte

- a) eget arbete, förlorad inkomst, resor och uppehälle eller andra omkostnader för någon av de försäkrade
- b) verkställighet av dom, beslut eller avtal
- c) merkostnader som uppstår om du anlitar flera ombud/försvarare eller byter ombud/försvarare
- d) ersättning till skiljemän.

46 Självrisk

Självriskens framgång av försäkringsbrevet.

47 Högsta ersättning

Vi betalar vid varje tvist eller brottmål högst fem basbelopp.

En tvist anses föreligga om två eller flera av de försäkrade står på samma sida. Även om du har flera tvister ska de räknas som en tvist om yrkandena stöder sig på väsentligen samma grund.

48 När försäkringen gäller

Rättsskydd lämnas om försäkringen varit i kraft när de händelser eller omständigheter som ligger till grund för anspråket eller misstanken om brott inträffade och det därefter inte gått längre tid än tio år. Anmälan ska ske senast inom tre år från tvistens uppkomst eller från det misstanke om brott delgivits dig.

Om du som förare drabbas av personskada oavsett när denna inträffat kan du få rättsskydd i tvist med oss angående din personskada även om mer än tio år förflutit sedan trafikolyckan inträffade under förutsättning att vi inte tidigare lämnat något slutligt beslut angående ersättning för personskadan.

Om rättsskydd beviljas enligt ovanstående tillämpas istället den självrisk och den högsta försäkringsersättning som gäller för motsvarande motorförsäkring hos oss vid tiden för tvistens uppkomst. Du måste dock för att få rättsskydd i tvist angående personskada, enligt föregående stycke, väcka talan mot oss inom sex månader från dagen för det slutliga beslutet.

5 Räddnings- och bärgningsförsäkring

51 Omfattning

Försäkringen gäller för minst halvförsäkrad tung lastbil samt till denna kopplad släpvagn.

Försäkringen gäller för sådan transport av förare och försäkrat fordon, som har blivit nödvändig på grund av händelse enligt 511-514. Händelsen ska ha skett under färd med fordonet eller i anslutning därtill.

511 Persontransporter

Transport av förare som drabbats av olycksfall eller plötsligt blivit sjuk och inte kan utföra sitt arbete

- till närmaste sjukhus eller läkare
- till sjukhus eller hemort inom Norden om vårdande läkare intygar att transporten är nödvändig med hänsyn till patientens tillstånd
- till hemort inom Norden av förare som avlidit på grund av olycksfallet eller sjukdomen
- kostnad för ersättningsförarens utresa.

512 Transport av förare när fordonet skadats eller råkat ut för annat driftstopp eller stulits

- till hemort inom Norden om fordonet skadats så svårt att det inte kan repareras på ett trafiksäkert sätt inom den tid som är rimlig med hänsyn till den fortsatta resan
- till hemort inom Norden om fordonet stulits och inte kommit tillrätta innan resan fortsatt på annat sätt.

513 Fordonstransporter

Merkostnad för transport eller hämtning av fordon när föraren drabbats av olycksfall, plötsligt blivit sjuk eller avlidit, till fordonets hemort inom Sverige.

514 Transport av fordon som skadats eller råkat ut för annat driftstopp eller stulits

- till närmaste verkstad som kan reparera fordonet. Detta gäller också vid driftstopp som beror på att nyckeln till fordonet förlorats, skadats eller blivit inlåst i fordonet
- till fordonets hemort inom Sverige om skadan är så allvarlig att den inte kan repareras på ett trafiksäkert sätt inom den tid som är rimlig med hänsyn till den fortsatta resan. Transport av oreparerat fordon ersätts endast om skadan skett utomlands. Se även 542 c) och d)
- till fordonets hemort inom Sverige om fordonet stulits och kommit tillrätta sedan resan fortsatt på annat sätt.

Transport av fordon enligt 514 a) och b) ersätts inte om skada på fordonet ersätts genom kaskoförsäkring eller vagnskadegaranti. Hämtning av reparerat fordon ersätts enligt 542 d).

Tänk på att alltid anlita Dina Försäkringars skadejour som har öppet alla dagar dygnet runt. Behöver du hjälp, ring

0771-77 10 00

Du får snabb och effektiv hjälp.

Vid behov av hjälp utomlands ring **+46 771-77 10 00**

52 Försäkringen gäller inte

- a) om händelsen skett under tävling med fordonet eller träning för tävling, eller vid hastighetskörning under tävlingsliknande former på bana eller allmän väg
- b) vid driftstopp på grund av brist på drivmedel eller på grund av uppenbar försummelse ifråga om fordonets skötsel och underhåll
- c) för passagerare
- d) för merkostnad som uppstår på grund av att transport av gods med fordonet eller släpvagnen inte kunnat fullföljas
- e) om fordonet tagits i anspråk för militärt ändamål.

53 Säkerhetsföreskrifter

Ersättning vid skada kan sättas ned

- a) om föraren fört fordonet utan att ha det körkort/förarbevis som krävs eller inte uppnått den ålder som krävs för att föra fordonet, eller
- b) vid otillåten övningskörning, eller
- c) om föraren brutit mot gällande arbetstidsregler eller kör- och vilotidsregler eller
- d) om föraren gjort sig skyldig till rattfylleri eller varit straffbart påverkad av annat berusningsmedel än alkohol eller orsakat skadan med uppsåt eller genom grov vårdslöshet. Nedsättning sker inte om han kan göra sannolikt att skadan uppkommit oberoende av detta.
- e) om föraren saknar yrkesförarkompetensbevis.
- f) om föraren efter skadetillfället men innan blodprov tagits, intagit alkohol eller annat berusningsmedel.
- g) om fordonet använts under förhållanden som innebär onormal påfrestning på fordonet.
- h) om fordonets maxgränser för axel-/boggityck, bruttovikt, lyftkapacitet eller drag-/brytkraft har överskridits.
- i) om fordonet framförs eller används på isbelagt vatten, snö, mjuka marker, till exempel kärr, myr eller mosse, ska föraren förvissa sig om att isen eller marken har tillräcklig bärighet.
- j) om föraren framfört eller utfört arbete på fartyg, pråm, ponton eller liknade utan att förvissa sig om att det kan ske på ett betryggande sätt,
- k) om fordonet inte uppfyller lagstadgade krav på utrustning till exempel däcktyp, mönsterdjup, bromsar, belysning.
- l) om avställt fordon eller fordon med körförbud använts i annan omfattning än vad lagar och förordningar tillåter.
- m) om du inte följt fabrikantens anvisningar vad gäller fordonets brukande, underhåll och reparation. Detsamma gäller för utrustning, påbyggnad, lastanordning och tillbehör.

Om föreskrifterna inte följts kan ersättningen vid skada minskas eller utebli enligt Allmänna bestämmelser.

54 Ersättningsregler

541 Persontransporter

- a) Om transport till läkare eller sjukhus sker med privatfordon lämnas ersättning med belopp som vid varje tillfälle normalt betalas från trafikförsäkring i motsvarande fall.
- b) Hemresa till hemort inom Norden ersätts med kostnaden för resa med billigaste transportmedel. Resa till bestämmelseorten kan betalas i stället för hemresa om detta blir billigare.
- c) Transport av avliden ska i förväg godkännas av oss.

542 Fordonstransporter

- a) Bärgning eller transport av fordon ska i förväg godkännas av oss. I annat fall är vår ersättningsskyldighet begränsad till vad det hade kostat om vi kontaktats innan bärgning eller transport.
- b) I stället för transport till närmaste verkstad enligt 514 a) kan reparation på platsen betalas om detta inte blir dyrare.
- c) Kostnaden för hämtning eller hemtransport av fordon ersätts högst med ett belopp som svarar mot fordonets värde. I fråga om oreparerade fordon avses värdet efter skadan.
- d) Hämtning av oskadat eller reparerat fordon ska ombesörjas av dig. Vi betalar skäliga resekostnader för föraren från hemorten/sätet till den plats där fordonet lämnats eller där det återfunnits efter stöld. Dessutom betalas dagtraktamente enligt det statliga resereglementet och skäliga hotellkostnader under den tid det tar att hämta hem fordonet. Om det finns särskilda skäl kan vi ombesörja hämtning av fordonet.
- e) Driftkostnaden för fordon som hämtas av dig ersätts inte. Om vi ombesörjer hämtning eller hemtransport ska du betala bränsle- och färjekostnader, som du inbesparat därigenom.

55 Självrisk

Självrisken framgår av försäkringsbrevet.

6 Försäkring för avställt fordon

Försäkringen gäller endast i Sverige och då fordonet är avställt och inte brukas.

Avställningsförsäkring kan innehålla brand-, stöld-, glas-, rättsskydds- och vagnskadeförsäkring. Skada till följd av trafikolycka omfattas inte.

För avställda fordon gäller samma säkerhetsföreskrifter och självrisiker som för påställda fordon.

7 Avbrottsförsäkring

71 Omfattning

Av försäkringsbrevet framgår om avbrott ingår, utökats eller valts bort.

711 Lastbil

Ersättning lämnas om avbrottsförsäkrad lastbil inte kunnat användas på grund av

- ersättningsbar brand-, stöld- eller vagnskada under förutsättning att gällande brand- stöld-, eller vagnskadeförsäkring finns. Ersättning lämnas under förutsättning att kostnaden för skadan, exklusive avbrottskostnaden, överstiger gällande självrisk.
- plötslig oförutsedd skada på fordonets motor eller kraftöverföring genom bräckage, skärning eller sprickbildning förutsatt att fordonet vid skadetillfället inte körts mer än 750 000 km.
- skada enligt första stycket som drabbar, i Dina Försäkringar avbrottsförsäkrat, släp. Ersättning lämnas då med 50 % av i tabellen angivna belopp.

Om föreskrifterna för brand-, stöld- eller vagnskadeförsäkringen inte följts, jämkas avbrottsersättningen i motsvarande grad enligt Allmänna bestämmelser.

712 Släp

Ersättning lämnas om avbrottsförsäkrat släp inte kunnat användas på grund av

- ersättningsbar brand-, stöld- eller vagnskada under förutsättning att gällande brand- stöld-, eller vagnskadeförsäkring finns. Ersättning lämnas under förutsättning att kostnaden för skadan, exklusive avbrottskostnaden, överstiger gällande självrisk.
- skada enligt första stycket, som drabbar i Dina Försäkringar avbrottsförsäkrad lastbil till den del släpet inte kunnat användas.

Om föreskrifterna för brand-, stöld- eller vagnskadeförsäkringen inte följts, jämkas avbrottsersättningen i motsvarande grad enligt Allmänna bestämmelser.

72 Leverantörsavbrott

För yrkesmässig lastbil med tilläggförsäkringen Åkeriförsäkring gäller försäkringen även för avbrottskada som är en följd av att avtalad leverans inte kan fullföljas på grund av att en ersättningsbar brand-, vatten- eller inbrottskada inträffat hos leverantör eller kund med vilken du har gällande kontrakt. Försäkringen gäller inte för längre tid än den för leveranskontraktet återstående avtalstiden.

73 Ersättning lämnas inte om

- avbrott uppstått eller förlängts på grund av dröjsmål eller annan underlåtenhet från din sida
- du får stilleståndsersättning från trafikförsäkring eller ersättning för inkomstförlust på grund av personskada, annat än om avbrottsersättningen är högre. I sådant fall betalas mellanskillnaden
- fordonet vid skadetillfället var avställt eller belagt med körförbud.

74 Ersättningens storlek

Avbrottsersättning uttryckt i procent av basbeloppet per arbetsdag. Som arbetsdag räknas måndag till fredag då fordonet inte kunnat användas. Körsträcka avser den i försäkringsbrevet angivna körsträcka. Nyvärdet avser det i försäkringsbrevet angivna nyvärdet. För släp betalas ersättning med hälften av ersättningen som redovisas under körsträckeklass 1 (upp till 40000 km per år).

Dag	Körsträcka km/år	Upp till 40000				40001-80000				80001-120000				120001-160000				Över 160000			
		0-3	4-7	8-11	>11	0-3	4-7	8-11	>11	0-3	4-7	8-11	>11	0-3	4-7	8-11	>11	0-3	4-7	8-11	>11
	Ålder, år																				
	Nyvärdet, Mkr																				
1-10	Högst 0,5	1,5	1,1	0,7	0,5	2,0	1,6	1,2	0,6	2,5	2,1	1,7	0,9	3,5	3,1	2,7	1,4	4,0	3,6	3,2	1,6
	Högst 1,0	1,8	1,4	1,0	0,5	2,3	1,9	1,5	0,8	2,8	2,4	2,0	1,0	3,8	3,4	3,0	1,5	4,3	3,9	3,5	1,8
	Högst 1,5	2,1	1,7	1,3	0,7	2,6	2,2	1,8	0,9	3,1	2,7	2,3	1,2	4,1	3,7	3,3	1,7	4,6	4,2	3,8	1,9
	Högst 2,0	2,4	2,0	1,6	0,8	2,9	2,5	2,1	1,1	3,4	3,0	2,6	1,3	4,4	4,0	3,6	1,8	4,9	4,5	4,1	2,1
	Högst 2,5	2,7	2,3	1,9	1,0	3,2	2,8	2,4	1,2	3,7	3,3	2,9	1,5	4,7	4,3	3,9	2,0	5,2	4,8	4,4	2,2
	Högst 3,0	3,0	2,6	2,2	1,1	3,5	3,1	2,7	1,4	4,0	3,6	3,2	1,6	5,0	4,6	4,2	2,1	5,5	5,1	4,7	2,4
	Högst 4,0	3,5	3,0	2,5	1,3	4,0	3,5	3,0	1,5	4,5	4,0	3,5	1,8	5,5	5,0	4,5	2,3	6,0	5,5	5,0	2,5
	Högst 5,0	4,0	3,5	3,0	1,5	4,5	4,0	3,5	1,8	5,0	4,5	4,0	2,0	6,0	5,5	5,0	2,5	6,5	6,0	5,5	2,8
	Över 5,0	4,5	4,0	3,5	1,8	5,0	4,5	4,0	2,0	5,5	5,0	4,5	2,3	6,5	6,0	5,5	2,8	7,0	6,5	6,0	3,0

Dag	Körsträcka km/år	Upp till 40000				40001-80000				80001-120000				120001-160000				Över 160000			
		0-3	4-7	8-11	>11	0-3	4-7	8-11	>11	0-3	4-7	8-11	>11	0-3	4-7	8-11	>11	0-3	4-7	8-11	>11
	Ålder, år																				
	Nyvärdet, Mkr																				
11-20	Högst 0,5	1,3	0,9	0,5	0,5	1,8	1,4	1,0	0,5	2,3	1,9	1,5	0,8	3,3	2,9	2,5	1,3	3,8	3,4	3,0	1,5
	Högst 1,0	1,6	1,2	0,8	0,5	2,1	1,7	1,3	0,7	2,6	2,2	1,8	0,9	3,6	3,2	2,8	1,4	4,1	3,7	3,3	1,7
	Högst 1,5	1,9	1,5	1,1	0,6	2,4	2,0	1,6	0,8	2,9	2,5	2,1	1,1	3,9	3,5	3,1	1,6	4,4	4,0	3,6	1,8
	Högst 2,0	2,2	1,9	1,5	0,8	2,7	2,3	1,9	1,0	3,2	2,8	2,4	1,2	4,2	3,8	3,4	1,7	4,7	4,3	3,9	2,0
	Högst 2,5	2,5	2,1	1,7	0,9	3,0	2,6	2,2	1,1	3,5	3,1	2,7	1,4	4,5	4,1	3,7	1,9	5,0	4,6	4,2	2,1
	Högst 3,0	2,8	2,4	2,0	1,0	3,3	2,9	2,5	1,3	3,8	3,4	3,0	1,5	4,8	4,4	4,0	2,0	5,3	4,9	4,5	2,3
	Högst 4,0	3,3	2,8	2,3	1,2	3,8	3,3	2,8	1,4	4,3	3,8	3,3	1,7	5,3	4,8	4,3	2,2	5,8	5,3	4,8	2,4
	Högst 5,0	3,8	3,3	2,8	1,4	4,2	3,7	3,2	1,6	4,8	4,3	3,8	1,9	5,8	5,3	4,8	2,4	6,3	5,8	5,3	2,7
	Över 5,0	4,3	3,8	3,3	1,7	4,8	4,3	3,8	1,9	5,3	4,8	4,3	2,2	6,3	5,8	5,3	2,7	6,8	6,3	5,8	2,9
	21-30	Högst 0,5	1,1	0,7	0,5	0,5	1,6	1,2	0,8	0,5	2,1	1,7	1,3	0,7	3,1	2,7	2,3	1,2	3,6	2,7	2,3
Högst 1,0		1,4	0,9	0,5	0,5	1,9	1,5	1,1	0,6	2,4	2,0	1,6	0,8	3,4	3,0	2,6	1,3	3,9	3,1	2,7	1,4
Högst 1,5		1,7	1,2	0,8	0,5	2,1	1,7	1,3	0,7	2,7	2,3	1,9	1,0	3,7	3,3	2,9	1,5	4,2	3,8	3,4	1,7
Högst 2,0		2,0	1,5	1,1	0,6	2,5	2,1	1,7	0,9	3,0	2,6	2,2	1,1	4,0	3,6	3,2	1,6	4,5	4,1	3,7	1,9
Högst 2,5		2,3	1,8	1,4	0,7	2,8	2,4	2,0	1,0	3,3	2,9	2,5	1,3	4,3	3,9	3,5	1,8	4,8	4,4	4,0	2,0
Högst 3,0		2,6	2,1	1,7	0,9	3,1	2,7	2,3	1,2	3,6	3,2	2,8	1,4	4,6	4,2	3,8	1,9	5,1	4,7	4,3	2,2
Högst 4,0		3,1	2,6	2,1	1,1	3,6	3,1	2,6	1,3	4,1	3,6	3,1	1,6	5,1	4,6	4,1	2,1	5,6	5,1	4,6	2,3
Högst 5,0		3,6	3,1	2,6	1,3	4,0	3,5	3,0	1,5	4,6	4,1	3,6	1,8	5,6	5,1	4,6	2,3	6,1	5,6	5,1	2,6
Över 5,0		4,1	3,6	3,1	1,6	4,6	4,1	3,6	1,8	5,1	4,6	4,1	2,1	6,1	5,6	5,1	2,6	6,6	6,1	5,6	2,8
31-		Högst 0,5	0,7	0,5	0,5	0,5	1,2	0,8	0,5	0,5	1,7	1,3	0,9	0,5	2,7	2,3	1,9	1,0	3,2	2,8	2,4
	Högst 1,0	1,0	0,8	0,5	0,5	1,5	1,1	0,7	0,5	2,0	1,6	1,2	0,6	3,0	2,6	2,2	1,1	3,5	3,1	2,7	1,4
	Högst 1,5	1,3	0,9	0,5	0,5	1,7	1,3	0,9	0,5	2,3	1,9	1,5	0,8	3,3	2,9	2,5	1,3	3,8	3,4	3,0	1,5
	Högst 2,0	1,6	1,2	0,8	0,5	2,1	1,7	1,3	0,7	2,6	2,2	1,8	0,9	3,6	3,2	2,8	1,4	4,1	3,7	3,3	1,7
	Högst 2,5	1,9	1,5	1,1	0,6	2,4	2,0	1,6	0,8	2,9	2,5	2,1	1,1	3,9	3,5	3,1	1,6	4,4	4,0	3,6	1,8
	Högst 3,0	2,2	1,8	1,4	0,7	2,7	2,3	1,9	1,0	3,2	2,8	2,4	1,2	4,2	3,8	3,4	1,7	4,7	4,3	3,9	2,0
	Högst 4,0	2,7	2,2	1,7	0,9	3,2	2,7	2,2	1,1	3,7	3,2	2,7	1,4	4,7	4,2	3,7	1,9	5,2	4,7	4,2	2,1
	Högst 5,0	3,2	2,7	2,2	1,1	3,6	3,1	2,6	1,3	4,2	3,7	3,2	1,6	5,2	4,7	4,2	2,1	5,7	5,2	4,7	2,4
	Över 5,0	3,7	3,2	2,7	1,4	4,2	3,7	3,2	1,6	4,7	4,2	3,7	1,9	5,7	5,2	4,7	2,4	6,2	5,7	5,2	2,6

75 Karens

Karens räknas från och med första arbetsdagen efter skadedagen eller från och med första reparationsdagen om fordonet kunnat användas trots skadan.

Karensen är en arbetsdag vid första skadan. Vid därpå följande skada är karensen fem arbetsdagar. Om ingen avbrottsersättning betalats de senaste tre åren är karensen åter en arbetsdag för första skadan.

Var fordonet vid skadetillfället utrustat med fungerande spårningsutrustning, tillämpas ingen karens, vid stöld av hela fordonet. Ersättning lämnas då från och med första arbetsdagen efter skadedagen.

76 Högsta ersättning

Ersättning lämnas under högst 45 arbetsdagar (måndag – fredag) karenstiden oräknad.

77 Utökad avbrottsförsäkring

Om utökat avbrott tecknats ökas ersättningen enligt tabellen med 50 %. Ersättning lämnas för högst 60 arbetsdagar (måndag – fredag).

SÄRSKILDA VILLKOR OCH TILLÄGGSFÖRSÄKRINGAR

A FLYTANDE FÖRSÄKRING FÖR SLÄPFORDON

A1 Omfattning

Försäkringen gäller enligt villkoren för brand-, stöld- och vagnskadeförsäkring, om det framgår av försäkringsbrevet. Försäkringen gäller inte för bidrag i gemensamt haveri.

A2 Försäkringen gäller för

- För släpfordon som du åtar dig att transportera för annans räkning.
- För skada som inträffat på släpfordonet under pågående transportuppdrag. Om inte annat framgår av avtal, pågår transportuppdraget under den tid släpfordonet varit sammankopplat med dragfordonet.

A3 Försäkringen gäller inte för

- Släpfordon ägt, hyrt eller leasat av dig eller ditt dotterbolag.
- Skada på släpfordon för vilket annan försäkring gäller. Dock ersätts skillnaden mellan släpvagnens ordinarie självrisk och självrisken på denna försäkring.

A4 Självrisker

Självrisken för de olika försäkringsformerna framgår av försäkringsbrevet.

B TRANSPORTANSVARSFÖRSÄKRING

Det framgår av försäkringsbrevet om transportansvarsförsäkring ingår och vilken typ av gods som omfattas.

B1 Vem försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för dig och dina arbetstagare (de försäkrade) för skada orsakad i tjänsten.

B2 När försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skada som inträffat i samband med transport av gods med försäkrat fordon och tillkopplat släp och som har påbörjats under försäkringstiden.

B3 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller inom EES-området, Schweiz och Storbritannien.

B4 Vad försäkringen gäller för

B41 Omfattning

Försäkringen omfattar ditt ansvar enligt:

- Lagen om inrikes vägtransport (VTL).
- Sveriges Åkeriföretags gällande ansvarsbestämmelser till den del de avser svensk inrikes och internationell godstransport med fordon på väg.
- Konventionen om fraktavtalet vid internationell godsbefordran på väg (CMR), samt
- Sveriges Åkeriföretags gällande ansvarsbestämmelser för budbilstransport.

Endast om det framgår av försäkringsbrevet, omfattar försäkringen även ditt ansvar enligt:

- KONTOR 2003 - Allmänna bestämmelser för flyttning av kontorsinventarier
- BOHAG 2010 - Allmänna bestämmelser för bohagsflyttning för konsument.

Efterfordon enligt Lagen om vägtrafikdefinitioner § 2 betraktas enligt denna försäkring som gods.

B42 Utvidgat ansvar vid inrikes vägtransport i Sverige (inte internationell transport)

Om godset inte är särskilt varuförsäkrat omfattar försäkringen vid inrikes transport även ersättningskyldighet oavsett vållande till följd av:

- a) Skada på det transporterade godset som har uppkommit såsom påvisbar direkt följd av en trafikolycka.
- b) Skada som under fordonets framförande enbart har drabbat lasten såsom en följd av lastens kollision med föremål utanför fordonet.
- c) Förlust till följd av stöld.
- d) Annan skada på grund av bilbrand eller blixtnedslag.

B43 Åtagande

Vid skadeståndskrav som kan omfattas av försäkringen och som överstiger avtalad självrisk, åtar vi oss gentemot dig att:

- a) Betala frakt, tull och andra kostnader som du kan åläggas återbetala med stöd av art 23:4 i CMR eller i § 32 i lag om inrikes vägtransport.
- b) Utredda om skadeståndsskyldighet föreligger.
- c) Förhandla med den som kräver skadestånd.
- d) Föra din talan vid rättegång eller skiljeförfarande och därvid betala de rättegångs- eller skiljekostnader som du åsamkas eller åläggs att betala och du inte kan få av motpart eller annan.
- e) Betala det skadestånd som du är skyldig att betala.
- f) Ersätta dig för skäliga merkostnader upp till högst ett basbelopp som kan uppkomma vid vidaretransport av gods till mottagaren när transporten har avbrutits genom trafikolycka, maskinhaveri eller tekniskt fel på fordonstillbehör.
- g) Ersätta skäliga bärgnings-, rengörings- och städkostnader på olycksplatsen samt på fordonet och eventuell destruktionskostnad i samband med godsskada upp till högst ett basbelopp vid varje skada. Detta gäller endast då ersättning inte kan betalas av annan eller ur annan försäkring.

B5 Vad försäkringen inte gäller för

B51 Försäkringen gäller inte för förlust eller skada:

- a) Som du har vållat genom uppsåt eller grov vårdslöshet eller kunnat förutse.
- b) Som har uppkommit under lagring och magasinering. Undantaget tillämpas inte vid oplanerad mellanlagring, nödvändig för transportuppdragets slutförande, i högst sju dagar.
- c) Som beror på slitage eller kan hänföras till bristfälligt underhåll av fordonet.
- d) Som har förorsakats av att fordonets eller lastens högsta tillåtna dimensioner har överskridits.
- e) Som har förorsakats av att fordonets lastförmåga har överskridits.
- f) På temperaturkänsligt gods om skadan är en följd av att transporten skett med transportmedel eller lastbärare som inte särskilt konstruerats och utrustats för transport av sådant gods. I den mån godset under transporten omlastas eller i övrigt blir föremål för mellanlagring gäller detsamma för lagringsutrymmet.
- g) Som beror på att fordon eller lastbärare, som inte är konstruerad för eller inte är lämpligt för transporten, har använts.
- h) Om du har kört fordonet utan att ha giltigt körkort.
- i) Om du har gjort dig skyldig till rattfylleri eller varit straffbart påverkad av annat berusningsmedel än alkohol.
- j) Vid transporter där varken lastning eller lossning har skett i Sverige med mindre att vi har givit vårt uttryckliga tillstånd till transporten i fråga.
- k) Som du är skyldig att ersätta enligt 33 § respektive 36 § VTL.
- l) Vid transport av tobaksvaror, vin, sprit, stöldbegärlig medicin eller elektronisk utrustning i fordon vars lastutrymme inte utgörs av låst skåp.
- m) Om du transporterar gods i strid mot lagar och förordningar och andra föreskrifter som gäller för transport av gods på den plats eller mellan de platser där transporten genomförs, betalas ingen ersättning.

B52 Vid CMR-transporter omfattar försäkringen inte:

- a) Ersättningsskyldighet enligt bestämmelserna i CMR artikel 11 p 3.
- b) Ersättningsskyldighet som har förorsakats av att föreskrifterna i CMR artikel 7 p 3, om vissa uppgifter i fraktsedel, inte har följts.
- c) Ersättningsskyldighet till följd av utökat åtagande enligt CMR artikel 24 eller 26.

B53 Undantagen egendom

Försäkringen gäller inte, om inte annat har avtalats, ersättningsskyldighet avseende:

- a) Kontanter, värdepapper och dyrbarheter såsom obligationer, reverser och andra värdehandlingar, bearbetade och obearbetade ädla metaller, ädelstenar, pärlor, juveler samt föremål med högt konstnärligt värde eller samlarvärde.
- b) Växter och levande fisk.
- c) Personligt lösöre.
- d) Postförsändelser.

B6 Självrisk

Självrisk framgår av försäkringsbrevet.

B61 I följande fall tillkommer en extra självrisk, utöver grundsjälvrisk, på 50 % av basbeloppet

- a) Vid nederbördsskador när godset inte har varit tillfredsställande täckt.
- b) Vid skada som har orsakats av bristfällig rengöring av lastutrymme.
- c) Vid godsets kollision i höjddled.
- d) Vid temperaturrelaterad skada då kyl-/värmeaggregatet eller temperaturskrivare inte har använts eller inte har fungerat.
- e) Om annan typ av gods, än det som angivits i försäkringsbrevet, skadats eller gått förlorat.
- f) Vid stöld. Kan du visa att något av följande krav är uppfyllda ska istället självrisken enligt försäkringsbrevet tillämpas:
  - att fordon vid annat uppehåll än då lastning och lossning pågår, parkerats på plats med särskild bevakning,
  - hållits låst och under ständig uppsikt av fordonets förare eller den han satt i sitt ställe, eller
  - att fordonets lastutrymme utgörs av låst skåp samt att i övrigt med hänsyn till omständigheterna tillbörlig akt-samhet iakttagits och skäliga åtgärder för att förebygga stöld eller tillgrepp av fordon och/eller gods vidtagits.

B62 I följande fall tillkommer en extra självrisk, utöver grundsjälvrisk, på ett basbelopp

- a) Vid förlust eller stöld av gods som av fraktföraren levererats utan kvittens.
- b) Vid förlust eller stöld efter utlämnande av gods till fel mottagare.

B63 I följande fall tillkommer en extra självrisk, utöver grundsjälvrisk, på tre basbelopp

Vid stöld av tobaksvaror, vin, sprit, stölbegärlig medicin eller elektronisk utrustning. Kan du visa att något av följande krav är uppfyllda ska istället självrisken enligt försäkringsbrevet tillämpas:

Att fordon vid annat uppehåll än då lastning och lossning pågår,

- hållits låst och under ständig uppsikt av fordonets förare eller den han satt i sitt ställe, eller
- hållits låst och med aktiverat larm och zonlarm via spårsändare. Det åligger dig att visa att zonlarmet aktiverats och att spårsändaren fungerat så att larm har tagits emot och att spårning är möjlig. Om du inte själv kan ta emot larmet ska du ombesörja vidarekoppling till den du satt i ditt ställe.

B7 Skadeersättningsregler

B71 Högsta ersättning

Högsta ersättning per skadetillfälle är 10 Mkr.

Högsta ersättning per skadetillfälle är 2 Mkr vid stöld av tobaksvaror, vin, sprit, stöldbegärlig medicin eller elektronisk utrustning.

Vid underlåtenhet att inkassera efterkrav är ersättningen begränsad till ett basbelopp.

B72 Inrikes vägtransport i Sverige (inte internationell transport)

Högsta ersättning är 150 kronor per kilo av det förlorade eller skadade godsets bruttovikt. Dessutom ersätts frakt och andra utlägg i samband med transporten till den del som avser det förlorade eller skadade godset.

Vid transport av alkohol och tobak är den maximala ersättningen 150 kronor per kilo inklusive skatter och avgifter.

B73 CMR – Internationell vägtransport

Högsta ersättning är 8,33 SDR per kilo av det förlorade eller skadade godsets bruttovikt. Vid transport av alkohol och tobak är den maximala ersättningen 8,33 SDR per kilo inklusive skatter och avgifter.

B74 Budbilstransport

Vid budbilstransport lämnas ersättning enligt Sveriges Åkeriföretags gällande ansvarsbestämmelser för budbilstransport.

B8 Särskilda föreskrifter

Vi kan i försäkringsbrevet eller vid annat tillfälle lämna särskilda skriftliga föreskrifter för förebyggande av skador. Till sådana tilläggsföreskrifter kan vi också koppla sanktioner i form av ökad självrisk.

Om du inte accepterar en tilläggsföreskrift ska du omedelbart underrätta oss om detta. Både du och vi har i ett sådant läge rätt att säga upp försäkringen att upphöra 14 dagar efter uppsägning.

B9 Vid skada

Då skada befaras ha eller har inträffat ska du omgående underrätta oss och själv vidta de åtgärder som är nödvändiga för att avvärja eller minska skadan. Föreskrifter som vi lämnar med anledning av skadan ska följas och du måste medverka vid skadeutredningen.

Stöldskada ska alltid polisanmälas omedelbart. Kopia av polisanmälan ska bifogas skadeanmälan.

Vid skada förorsakad av någon du har anlitat ska skadan omedelbart även anmälas till denne. Du har även i övrigt en skyldighet att se till att vår möjlighet att få ersättning från tredje man för våra utlägg bevaras.

Du får inte utan vår tillåtelse medge ersättningsskyldighet. Du får inte heller godkänna begärd ersättning. Om du ändå lämnar sådant medgivande eller godkännande är detta bara bindande för oss om ersättning ska betalas enligt dessa villkor.

Skadeanmälan måste skickas till oss inom ett år från det att du fick kännedom om skadan. Underlåtenhet att anmäla skadan inom ett år leder till att rätten till ersättning faller bort.

C ÅKERIFÖRSÄKRING

För att full försäkring ska föreligga måste samtliga dina motordrivna fordon som används i verksamheten ha tillvalet Åkeriförsäkring hos Dina Försäkringar. I annat fall är vår ansvarighet begränsad till vad som svarar mot förhållandet mellan antalet försäkrade fordon och det totala antalet fordon.

Tillägget Åkeriförsäkring består av

- C1 Egendomsförsäkring inklusive
  - förarens egendom
  - rånförsäkring
  - oljeskada på egen egendom
- C2 Ansvarsförsäkring inklusive
  - oljeskadeförsäkring
  - bulkansvarsförsäkring
- C3 Lyftansvarsförsäkring
- C4 Rättsskyddsförsäkring
- C5 Krisförsäkring

C1 Egendomsförsäkring

C11 Försäkrad egendom

Försäkringen gäller för egendom som du äger eller disponerar enligt leasingkontrakt, hyr eller lånar.

C111 Försäkringen omfattar

- a) lös egendom som du använder i verksamheten
- b) lös egendom som ägs av annan, om du ansvarar för eller åtagit dig att försäkra egendomen
- c) av dig bekostad fast inredning i lokal
- d) hyrd byggnad eller hyrd lokal om du enligt hyreskontrakt är skyldig att svara för skada.

C112 Försäkringen omfattar inte

- a) fast egendom utöver vad som anges i C111
- b) motordrivna fordon som ej är avsett att föras av gående
- c) släpfordon
- d) luftfartyg, svävare, drönare, hydrokopter, segel- eller maskindrivna skepp och båtar, timmersläp,
- e) kassuner, pontoner, pontonkranar, mudderverk samt byggnadsverk under bogsering till sjöss.

När det gäller leasad, hyrd eller lånad egendom omfattas den bara av försäkringen om du är ersättningsskyldig för den eller om du i skriftligt avtal åtagit dig att försäkra den.

C113 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skada inträffad på verksamhetsställe inom EES-området, Schweiz och Storbritannien. Med verksamhetsställe avses den fastighet där kontor eller depå för försäkrat fordon är belägna och varifrån företagets verksamhet huvudsakligen bedrivs.

C114 Försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för plötslig och oförutsedd skada på eller förlust av försäkrad egendom.

C115 Försäkringen gäller inte för skada

- a) genom förlust av egendom som glömts, förlagts eller tappats bort.
- b) genom stöld av drivmedel.
- c) som består i olovligt brukande, förskingring, olovligt förfogande eller bedrägeri.
- d) som består i förslitning, utmattning, förbrukning, svinn, diffusion eller fortgående sprickbildning.
- e) orsakats av skadedjur, insekter, bakterier, virus eller smittoämnen,
- f) som består i erosion, kavitation, korrosion,
- g) som består i att information på datamedia blir obrukbar eller förloras till följd av
  - tillverkningsfel eller brist hos datamedia,
  - felhantering, felprogrammering eller liknande,
  - orsakats av datavirus, intrång av obehörig eller liknande,
- h) av sådan art att den inte påverkar egendomens användbarhet eller som kan avhjälpas genom normal service eller justering.

C116 Säkerhetsföreskrifter

- a) Egendomen ska tas om hand på ett efter omständigheterna tillfredställande sätt så att den inte går förlorad eller skadas.
- b) Bestämmelser i lag, annan författning eller föreskrift meddelad av myndighet som är till för att förhindra eller begränsa skada ska följas.
- c) Lämnade anvisningar från tillverkare, leverantör eller installatör ska följas.

C1161 Säkerhetsföreskrifter för stöld

Egendomen ska förvaras på verksamhetsställe i godkänd låst lokal, i bostaden eller förvaras på annat minst lika säkert sätt, när den inte hålls under uppsikt.

- a) Alla ytterdörrar ska vara låsta.
- b) Fönster ska vara stängda och reglade inifrån när ingen befinner sig på kontoret eller i bostaden.
- c) Dörr till container ska vara låst med låsbom och hänglås av lägst klass 3.
- d) Nyckel får inte förvaras eller vara försedd med uppgift så att obehörig kan avgöra vart nyckeln går.
- e) Finns det anledning att misstänka att någon obehörigen innehar nyckel till bostaden måste berörda lås omedelbart bytas.
- f) Om egendomen på grund av sin storlek inte kan förvaras i låst utrymme, ska egendomen låsas fast med låsutrustning av lägst klass 3.
- g) När dator inte förvaras på ordinarie kontor eller i bostaden ska den vara låst med ett av SSF rekommenderat datorlås. Nyckel till datorlåset får inte förvaras på samma ställe eller i närheten av datorn.

Om säkerhetsföreskriften inte följts kan ersättningen vid skada minskas eller utebli enligt Allmänna bestämmelser.

C117 Högsta ersättning

Högsta ersättning är ett basbelopp. Har du flera fordon försäkrade är ersättningsbeloppet högst två basbelopp, oavsett antal fordon.

C118 Självrisk

Självriskens framgång av försäkringsbrevet.

C12 Förares egendom

C121 Försäkringen gäller för

Försäkringen omfattar förarens medförda egendom, men ej pengar eller värdehandlingar, som i samband med yrkesmässig lastbilstransport skadas eller förloras genom

- stöld
- brand
- trafikolycka.

Denna försäkring gäller inte om ersättning betalas från annan försäkring.

C122 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skada inträffad inom EES-området, Schweiz och Storbritannien.

C123 Säkerhetsföreskrifter för stöld

Se C1161

C124 Högsta ersättning

Högsta ersättning är 25 % av basbeloppet.

C125 Självrisk

Vid stöldskada är självrisken 5 % av basbeloppet. Vid annan skada gäller försäkringen utan självrisk.

C13 Rånförsäkring

C131 Försäkringen gäller för

Försäkringen gäller vid tillgrepp genom våld eller hot om våld i samband med yrkesmässig lastbilstransport.

Ersättning lämnas för

- a) förlust av pengar och värdehandlingar som tillhör åkeriet
- b) förarens medförda egendom, men inte pengar eller värdehandlingar, som skadas vid rån eller överfall

C132 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller inom EES-området, Schweiz och Storbritannien.

C133 Försäkringen gäller inte

- a) om den som utsatts för rånet eller överfallet medverkat till detta.
- b) om ersättning till någon del kan betalas från annan försäkring.

C134 Högsta ersättning

Högsta ersättning är 50 % av basbeloppet.

C135 Självrisk

Försäkringen gäller utan självrisk.

C14 Oljeskada på egen egendom

C141 Försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för skada genom oförutsedd utströmning av olja från försäkrat fordon eller försäkrad cistern och som drabbar din egendom.

Anmärkning:

Med olja avses drivmedel, smörjolja och hydraulolja.

Som egendom räknas även mark, sjö, vattentäkt och vattendrag.

Med cistern avses behållare med volym av högst 10 000 l, belägen utomhus ovan jord utan anslutning till oljepanna eller liknande.

C142 Försäkringen gäller inte för

- skada på det fordon eller den cistern från vilken oljan runnit ut
- den olja som runnit ut
- skada till följd av normalt och beräknligt spill
- skada i den mån ersättning kan lämnas genom brand-, vatten-, ansvars- eller cisternförsäkring eller enligt trafikskadelagen.

C143 Säkerhetsföreskrift

Föreskrift utfärdad av myndighet i avsikt att förebygga eller begränsa skada ska följas.

Om säkerhetsföreskriften inte följts kan ersättningen vid skada minskas eller utebli enligt Allmänna bestämmelser.

C144 Högsta ersättning

Högsta ersättning är ett basbelopp per skada.

C145 Självrisk

Självriskens framgång av försäkringsbrevet.

C2 Ansvarsförsäkring

C21 Vem försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för dig och dina arbetstagare (de försäkrade) för skada orsakad i tjänsten.

C22 För vilken verksamhet gäller försäkringen

Försäkringen gäller för skadeståndskrav som riktas mot dig i åkeriverksamhet som utförs med försäkrat fordon. Arbete som har direkt samband med den verksamheten, exempelvis lastning eller lossning för hand, omfattas också. Med åkeriverksamhet avses yrkesmässig godsbefordran med fordon på väg.

C221 Undantag

Försäkringen gäller inte för

- Montering, demontering eller installation
- Kontroll- eller besiktningsverksamhet
- Speditionsverksamhet
- Lagringsverksamhet
- Sorteringsverksamhet
- Verksamhet där försäljning av varor sker.

C23 När försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skada som inträffar under den tid försäkringen är i kraft.

C24 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller inom EES-området, Schweiz och Storbritannien.

C25 Vad försäkringen gäller för

C251 Försäkringen omfattar skadeståndsskyldighet enligt

- a) allmänna skadeståndsrättsliga regler
- b) allmänna leveransbestämmelser utgivna av branschorganisation inom ditt verksamhetsområde, till den del de inte är undantagna enligt C221 eller nedan.
- c) Sveriges Åkeriföretags ansvarsbestämmelser avseende kontaminationsskador vid bulk- och tanktransporter.

Om försäkringen gör undantag för sak- eller personskada gäller försäkringen inte heller för förmögenhetsskada till följd av den undantagna skadan.

C252 Oljeskada på annans egendom

Vid skada på annans egendom genom oförutsedd utströmning av olja från försäkrat fordon, eller cistern ägd eller disponerad av dig, lämnas ersättning för skadekostnad som inte överstiger ett basbelopp även om skadeståndsskyldighet inte föreligger.

Anmärkning:

Med olja avses drivmedel, smörjolja och hydraulolja.

Som egendom räknas även mark, sjö, vattentäkt och vattendrag.

Med cistern avses behållare med volym av högst 10 000 l, belägen utomhus ovan jord utan anslutning till oljepanna eller liknande.

C2521 Försäkringen gäller inte för

- a) den olja som runnit ut
- b) skada till följd av normalt och beräkneligt spill
- c) skada i den mån ersättning kan utgå genom brand-, vatten-, ansvars- eller cisternförsäkring eller enligt trafikskadelagen.

C2522 Säkerhetsföreskrift

Föreskrift utfärdad av myndigheter i avsikt att förebygga eller begränsa skada ska följas.

Om säkerhetsföreskriften inte följts kan ersättningen vid skada minskas eller utebli enligt Allmänna bestämmelser.

C254 Åtagande

Vid skadeståndskrav som kan omfattas av försäkringen och som överstiger avtalad självrisk åtar vi oss gentemot dig att

- a) utreda om skadeståndsskyldighet föreligger
- b) förhandla med den som kräver skadestånd
- c) föra din talan vid rättegång eller skiljeförfarande och därvid betala de rättegångs- eller skiljekostnader som du åsamkas eller åläggs att betala och som du inte kan få av motpart eller annan
- d) betala det skadestånd, utöver gällande självrisk, som du är skyldig att betala.

C255 Räddningskostnad

Om du haft utgift för att begränsa omedelbart förestående eller inträffad skada som kan leda till skadeståndsskyldighet som omfattas av försäkringen, lämnas ersättning om åtgärderna med hänsyn till omständigheterna varit skäliga. Försäkringen gäller inte för kostnader för skydds- och förstärkningsåtgärder - inte heller för åtgärder som vidtagits under arbetets gång - som kan anses nödvändiga med hänsyn till arbetets art och omfattning eller riskerna för omgivningen.

C26 Vad du ska göra om du krävs på skadestånd

- Du ska snarast anmäla kravet till oss, dock senast inom ett år. Underlåtenhet att anmäla skadan inom ett år leder till att rätten till ersättning faller bort.
- Du ska följa våra anvisningar.
- Du ska genast underrätta oss om du blir instämnd till domstol.

Följer du inte dessa anvisningar kan skälig del av vad som utgivits till den skadelidande återkrävas. Om du utan vår tillåtelse medger skadeståndsskyldighet, godkänner ersättningsbelopp eller betalar ersättning är detta inte bindande för oss. Om du vid rättegång inte följer våra anvisningar blir domen inte bindande för oss.

C27 Vad försäkringen inte gäller för

C271 Levererad produkt

Försäkringen gäller inte för

- a) skada på produkt som du levererat om skadan består i eller är en följd av fel, brist eller defekt hos produkten
- b) skada som kan avhjälpas genom åtgärdande av fel, brist eller defekt hos levererad produkt
- c) skada orsakad av asbest, formaldehyd eller PCB (polyklorerade bifenyler, kemisk produkt som marknadsförs under ett stort antal varumärken)
- d) skada genom att levererad kemisk produkt eller levererat läkemedel inte förhindrat, avbrutit eller påverkat sådant beräknligt händelseförlopp eller sådan beräknelig utveckling eller sjukdom som pågår eller skulle ha uppkommit om produkten inte använts
- e) skada genom levererad produkt när du underlåtit att utföra sedvanliga undersökningar, provningar eller analyser för att fastställa produktens lämplighet för avsett ändamål och detta medfört att fel, brist eller defekt i produkten inte upptäckts.

Med skada på levererad produkt förstås här även skada som beror på att den levererade produkten måste undersökas, repareras eller bytas ut och att ingrepp i samband därmed måste ske i annan egendom än den levererade produkten.

Försäkringen gäller inte heller för

- a) det avtalade värdet av den levererade felaktiga produkten. I levererad produkt ingår värdet av i leveransavtalet ingående montage- och installationsarbeten, konstruktioner, råd och anvisningar som är utförda eller utarbetade eller avsedda att utföras eller utarbetas av dig
- b) kostnad för information med anledning av fel, defekt eller säkerhetsbrist i levererad produkt
- c) kostnad för reklamation, undersökning, återtagande, omleverans, prisavdrag, täckningsköp eller hävning
- d) kostnad som du svarar för vid fullgörande av leveransavtalet, såsom avhjälpan av fel, återmontering eller annan sådan kostnad

C2711 Vissa kostnader vid ingrediens- och komponentskada

Vid ingrediens- och komponentskada gäller försäkringen inte för skadeståndsskyldighet för minskning eller bortfall av produktion eller omsättning, avbrottsförlust, utebliven vinst, vite eller annan ekonomisk följdförlust och inte heller för försenings- eller forceringskostnad.

C272 Grov vårdslöshet och uppsåt

Vi är inte ansvariga gentemot dig för skada som du orsakat genom grov vårdslöshet eller till någon del orsakat med uppsåt.

C273 Miljöskada

Försäkringen gäller inte för skada som består i

- a) förorening av eller annan inverkan på vattendrag, sjö, vattentäkt eller annat vattenområde, grundvatten samt mark, byggnad, anläggning eller anordning,
- b) ändring av grundvattennivån,
- c) rök, sot, damm, ånga, gas eller annan luftförorening,
- d) buller,
- e) skakning,
- f) värme, lukt eller ljus,
- g) fukt eller kondens,
- h) annan liknande störning.

Undantaget för miljöskada tillämpas inte om skadan beror på

- a) att fel tillfälligt begåtts eller
- b) att fel plötsligt och oförutsett uppkommit på byggnad, anläggning eller anordning.

I dessa fall gäller försäkringen även för ren förmögenhetsskada.

C274 Fastighetsansvar

Försäkringen gäller inte för skada som du kan bli ansvarig för i egenskap av ägare av fastighet eller innehavare av tomt-rätt.

C275 Trafik med motordrivnet fordon

Försäkringen gäller inte för skada som omfattas av trafikförsäkring eller motortävlingsförsäkring, vilken tillhandahålls i landet i fråga och som inträffar till följd av trafik med motordrivnet fordon

- a) för vilket trafikskadelagen eller motsvarande utländsk lag gäller eller
- b) när det används inom inhägnat tävlingsområde

när du eller någon som du ansvarar för är ägare, brukare eller förare av det motordrivna fordonet.

Detta undantag tillämpas även om du underlåtit att teckna sådan försäkring. Försäkringen gäller för skada, orsakad med tillfälligt lånad truck eller lastmaskin i samband med lastning eller lossning av gods, och som drabbar utlånarens egen-dom, godset undantaget.

C276 Luftfartyg, skepp, båtar och liknande

Försäkringen gäller inte för

- a) skada genom luftfartyg, svävare eller hydrokopter,
- b) sakskada orsakad genom segel- eller maskindrivna skepp och båtar eller genom kollision med av dessa bogserade föremål eller kassuner,
- c) pontoner, pontonkranar, mudderverk, eller bogserande föremål när du eller någon som du ansvarar för är ägare, brukare eller förare av farkosten.

C277 Omhändertagen egendom

Försäkringen gäller inte för skada på egendom som du eller annan för din räkning

- a) hyr, leasar, lånar eller nyttjar. Försäkringen gäller dock för vagnskada, enligt punkt 32, på tillfälligt lånad truck eller lastmaskin i samband med lastning eller lossning av gods, om ersättning inte kan lämnas från annan försäkring.
- b) på grund av särskilt åtagande yrkesmässigt, lyfter, transporterar eller förvarar. Försäkringen gäller dock för skada på gods som skadas vid sådant tillfälligt lyft med lastbil eller sådan kortare transport som inte omfattas av lag om inrikes vägtransport eller CMR-konventionen.
- c) uppför eller nedmonterar, om egendomen ingår i byggnadsverk eller broar,
- d) omhänderhar för att i serie tillverka, bearbeta eller ihopsätta, såvida inte skadan drabbar enbart enstaka exemplar,
- e) omhänderhar för försäljning.

Försäkringen gäller inte heller om skada på sådan egendom inträffar sedan egendomen avlämnats eller återlämnats.

C278 Förutsebar skada

Försäkringen gäller inte om du har handlat eller underlåtit att handla i medvetande om att detta innebär betydande risk för att skada skulle inträffa.

C279 Krav mellan försäkrade

Skada som de försäkrade orsakar varandra ersätts inte.

C2710 Arbetskada

Försäkringen gäller inte för arbetskada. Med arbetskada avses här alla skador som orsakas arbetstagare på grund av arbete, i samband med arbete eller under arbete.

C2711 Rådgivande verksamhet

Försäkringen gäller inte för skada uppkommen till följd av fel eller brist i utredningar, besiktningar, beskrivningar, beräkningar, ritningar, råd eller anvisningar som lämnats i yrkesmässigt rådgivande verksamhet.

C2712 Böter, viten och straffskadestånd

Försäkringen gäller inte för böter, viten eller straffskadestånd, miljöskyddsavgift eller annan liknande ersättning.

C2713 Lag, myndighets föreskrift, domstols dom eller beslut

Försäkringen gäller inte för skada som orsakats genom åsidosättande av lag, myndighets föreskrift, domstols dom eller beslut, såvida inte du kan visa att driftsledningen varken haft eller borde haft kännedom om åsidosättandet.

C28 Räddningsplikt

Du ska efter förmåga

- avvärja skada som kan befaras vara omedelbart förestående,
- begränsa skada som redan inträffat och
- snarast möjligt omhänderta och skydda skadad egendom.

När du uppsåtligen eller av grov vårdslöshet inte iakttagit din räddningsplikt och om det kan antas att detta varit till men för oss är vi berättigade till skäligt avdrag på den skadeersättning som annars skulle ha betalats eller till fullständig befrielse från ersättningsskyldighet.

C29 Högsta ersättning

Vårt åtagande att betala skadestånd inklusive ränta, utrednings-*, förhandlings-*, rättegångs-, skiljemanna- och räddningskostnader är vid varje skada begränsat till 10 Mkr. För samtliga skador som inträffar under ett försäkringsår begränsas åtagandet till 20 Mkr,

Inträffar flera skador till följd av ett och samma fel, ska dessa anses som en skada och vid beräkning av högsta ersättning, ska samtliga dessa skador hänföras till det försäkringsår då den första skadan inträffade. Ersättningen är begränsad till ett försäkringsbelopp, nämligen det för en skada angivna högsta ersättning som gällde då den första skadan inträffade.

Vid ren förmögenhetsskada är högsta ersättning en miljon kronor per försäkringsår.

Vid skada på egendom som du, lyfter eller transporterar i andra fall än de som är undantagna under C277 Omhändertagen egendom, lämnas vid varje skada ersättning med högst 150 kronor per kilo, högst 200 000 kronor per skada. För samtliga skador som inträffar under ett försäkringsår lämnas ersättning med högst 1 Mkr.

* Här avses enbart utrednings- och förhandlingskostnader för arbete som utförs av andra än Dina Försäkringars personal.

C210 Självrisk

Självrisken framgår av försäkringsbrevet.

Vid skada på ledningar eller kablar i mark, som uppkommit genom grävning eller återfyllning, tillkommer en extra självrisk, utöver grundsjälvrisk, på 10 % av basbeloppet. Vid skada på kabel eller ledning i mark som skadats genom användning av så kallad kabelborste gäller försäkringen med normal självrisk.

Vid ren förmögenhetsskada är självrisken ett basbelopp.

C3 Lyftansvarsförsäkring

C31 Lyftansvarsförsäkring (utöver tillfälliga lyft i punkt C277) gäller om det av försäkringsbrevet framgår att fordonet är utrustat med kran.

Försäkringen omfattar skada på omhändertagen egendom, uppkommen vid lyft och kortare transport, som du är ersättningskyldig för enligt allmänna skadeståndsrättsliga regler eller enligt allmänna bestämmelser som är utfärdade av branschorganisation inom ditt verksamhetsområde.

C32 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller inom EES-området, Schweiz och Storbritannien.

C33 Försäkringen gäller inte för

- följdskada
- ren förmögenhetsskada
- skada som omfattas av trafikförsäkring eller annan ansvarsförsäkring
- transport som omfattas av Lagen om inrikes vägtransport eller CMR-konventionen
- för skada, som omfattas av befintlig entreprenörsförsäkring för byggnadsföretag, såvida inte lagligt regressanspråk kan riktas mot oss.

C34 Försäkringsskyddet inträder

då fordonets lyftanordning kopplats eller då pallgafflar placerats för arbetets omedelbara påbörjande och fortlöper, under lyftet och under eventuell kortare transport som ingår i lyftet samt upphör, så snart egendomen placerats på avsedd plats och befriats eller skulle kunna ha befriats från fordonets lyftanordning.

C35 Skadad egendom ersätts med högst 150 kronor per kilo.

Högsta ersättningsbelopp vid ett och samma skadetillfälle är 1 Mkr.

För samtliga skador som inträffar under ett försäkringsår är ersättningen begränsad till 2 Mkr.

C36 Självrisken framgår av försäkringsbrevet.

C37 Åtagande

Vid skadeståndskrav som kan omfattas av försäkringen och som överstiger avtalad självrisk åtar vi oss gentemot dig att

- utreda om skadeståndsskyldighet föreligger
- förhandla med den som kräver skadestånd
- föra din talan vid rättegång eller skiljeförfarande och därvid betala de rättegångs- eller skiljekostnader som du åsamkas eller åläggs att betala och som du inte kan få av motpart eller annan
- betala det skadestånd, utöver gällande självrisk, som du är skyldig att betala.

C38 Räddningskostnad

Om du haft utgift för att begränsa omedelbart förestående eller inträffad skada som kan leda till skadeståndsskyldighet som omfattas av försäkringen, lämnas ersättning om åtgärderna med hänsyn till omständigheterna varit skäliga. Försäkringen gäller inte för kostnader för skydds- och förstärkningsåtgärder - inte heller för åtgärder som vidtagits under arbetets gång - som kan anses nödvändiga med hänsyn till arbetets art och omfattning eller riskerna för omgivningen.

C39 Vad du ska göra om du krävs på skadestånd

- a) Du ska snarast anmäla kravet till oss, dock senast inom ett år. Underlåtenhet att anmäla skadan inom ett år leder till att rätten till ersättning faller bort.
- b) Du ska följa våra anvisningar.
- c) Du ska genast underrätta oss om du blir instämnd till domstol.

Följer du inte dessa anvisningar kan skälig del av vad som utgivits till den skadelidande återkrävas. Om du utan vår tillåtelse medger skadeståndsskyldighet, godkänner ersättningsbelopp eller betalar ersättning är detta inte bindande för oss. Om du vid rättegång inte följer våra anvisningar blir domen inte bindande för oss.

C4 Rättsskyddsförsäkring - verksamheten

C41 Vem försäkringen gäller för och vilken verksamhet

Försäkringen gäller för dig, dina arbetstagare och andra medförsäkrade i tvist som har direkt samband med din verksamhet enligt C22.

C42 När försäkringen gäller

C421 Tvist under försäkringstiden

Försäkringen gäller för tvist som uppkommer under den tid försäkringen är i kraft, under förutsättning att försäkringen då har varit gällande under en sammanhängande tid av minst två år. I denna tid får inräknas tid då samma slags rättsskyddsförsäkring funnits gällande i annat bolag.

Om försäkringsskyddet inte varit gällande under en sammanhängande tid av två år när tvist uppkommer, gäller försäkringen under förutsättning att de händelser och omständigheter som ligger till grund för anspråket, inträffat under försäkringstiden och att försäkringen gällt vid tidpunkten för tvistens uppkomst.

C422 Tvist efter försäkringstiden

Försäkringen gäller även för tvist som uppkommer efter det att försäkringen upphört på grund av att den försäkrade verksamheten upphört. Detta under förutsättning att de händelser och omständigheter som ligger till grund för anspråket inträffat under försäkringstiden och att inte längre tid än tio år förflutit sedan dessa händelser eller omständigheter inträffade.

Tiden tio år räknas från det att ombud anlåtats.

C43 Var försäkringen gäller

C431 Tvist

Försäkringen gäller i tvist med motpart som har hemvist inom EES-området, Schweiz och Storbritannien.

C432 Brottmål

Försäkringen gäller för vårdslös gärning inom EES-området, Schweiz och Storbritannien.

C433 Tvist i skattemål

Försäkringen gäller för i skattemål i Sverige.

C44 Högsta ersättning

Högsta ersättning för ombuds- och rättegångskostnader vid tvist är fem basbelopp. Högsta ersättning för samtliga tvister som uppkommer under samma försäkringsår är 25 basbelopp. Kan du i ett och samma skadefall få ersättning från flera försäkringar i ett eller flera bolag, begränsas ersättningen så att den tillsammans med ersättningen från övriga försäkringar uppgår till högst fem basbelopp.

C45 Självrisk

Självrisken framgår av försäkringsbrevet.

C46 Vad försäkringen gäller för

C461 Ombuds- och rättegångskostnad

Försäkringen ersätter nödvändig och skälig ombuds- och rättegångskostnad i tvist eller brottmål som du inte kan få betald av staten, motpart eller annan.

Försäkringen gäller endast för kostnad som uppkommer under den tid du biträds av ombud enligt avsnitt C482 Val av ombud.

C462 Tvist

Med tvist förstås att ett framställt krav helt eller delvis avvisats.

C4621 Tvist utan rättegång

Försäkringen gäller för din egen ombudskostnad i tvist som kan prövas som tvistemål i tingsrätt, fastighetsdomstol, miljödomstol eller statens va-nämnd i Sverige eller motsvarande instanser i övriga nordiska länder.

Prövas tvisten först i annan instans, exempelvis kronofogdemyndighet, arrendenämnd eller hyresnämnd, betalas endast kostnad som uppkommer efter sådan prövning.

C4622 Tvist med rättegång

Försäkringen gäller för dina egna ombuds- och rättegångskostnader och sådan motpartskostnad som du efter domstols prövning ålagts att betala i tvistemål som anges i avsnitt C4621 Tvist utan rättegång, nämnda domstolar och i efterföljande prövning i hovrätt eller Högsta domstolen. Försäkringen gäller även för hyres- eller arrendetvist som kan prövas vid Svea hovrätt.

Träffas förlikning under rättegång gäller försäkringen för ombuds- och rättegångskostnad som du åtagit dig att betala motpart, under förutsättning att det är uppenbart att du skulle ha ålagts att betala rättegångskostnad med högre belopp om tvistemålet prövats av domstol.

Som rättegångskostnad anses även kostnad för medlare som är förordnad enligt 42 kap rättegångsbalken.

Försäkringen gäller även för tvist angående skadestånd som prövas inom ramen för brottmål, där du är målsägande.

C4623 Tvist med skiljeförfarande

Försäkringen gäller för kostnad för skiljeförfarande om tvisten utan sådant förfarande skulle ha prövats av i avsnitt C4621 Tvist utan rättegång, nämnda domstolar. Ersättning lämnas för dina egna kostnader och sådan motpartskostnad som du efter skiljeförfarande ska betala, dock inte för ersättning till skiljemännen.

C463 Brottmål

Försäkringen gäller för ombudskostnad för försvar av dig där du misstänks eller åtalas för vårdslös gärning.

C464 Tvist i skattemål

Försäkringen gäller för nödvändig och skälig ombudskostnad i länsrätt, kammarrätt och regeringsrätt vid tvist i skattemål angående taxering av den försäkrade verksamheten.

C465 En eller flera tvister

En tvist föreligger när

- a) två eller flera av de försäkrade står på samma sida i en tvist,
- b) du har flera tvister som avser samma angelägenhet eller där yrkandena stöder sig på väsentligen samma händelser eller omständigheter även om yrkandena inte stöder sig på samma rättsliga grund,
- c) flera tvister enligt 14 kap rättegångsbalken handläggs eller skulle kunna handläggas gemensamt i rättegång vid domstol, även om de handläggs som olika mål vid ett eller flera tillfällen,
- d) flera skattemål hänförs till samma beskattningsår.

C47 Vad försäkringen inte gäller för

C471 Vissa tvister

Försäkringen gäller inte för tvist, mål eller ärende

- a) som vid rättslig prövning ska handläggas enligt 1 kap 3 § första stycket rättegångsbalken (så kallade småmål), detta undantag tillämpas inte vid tvist på grund av försäkringsavtalet,
- b) som rör sådan av dig bedriven eller planerad verksamhet eller del därav som enligt miljölagstiftning kallas miljöfarlig verksamhet, oavsett om denna lagstiftning åberopas eller inte,
- c) när du begär eller för talan om tillstånd, godkännande eller liknande, om saken prövas av fastighetsdomstol eller vattendomstol,
- d) som rör förhållandet mellan arbetsgivare och nuvarande eller förutvarande arbetstagare, exempelvis tvist gällande provision, arbetstvist eller liknande,
- e) som avser fordran eller annat anspråk som överlåtits på dig om det inte är uppenbart att överlåtelsen skett innan tvisten uppkom,
- f) som grundar sig på ditt borgensåtagande eller liknande åtagande,
- g) som avser skadestånd eller annat anspråk riktat mot dig på grund av gärning som föranlett misstanke om brott eller åtal för brott som kräver grov oaktsamhet eller uppsåt för straffbarhet,
- h) enligt marknadsföringslagen,
- i) som avser ersättningsanspråk mot dig som kan omfattas av ansvarsförsäkring,
- j) som gäller dig i egenskap av ägare, brukare eller förare av motordrivet fordon, husvagn eller annat släpfordon, vatten- eller luftfarkost,
- k) där du är konkursgäldenär eller part i ackordsförhandling utan konkurs eller part i förfarande som gäller företagsrekonstruktion,
- l) där du inte har befogat intresse av att få sin sak prövad, sådant intresse anses exempelvis inte föreligga om rättshjälpnämnden på denna grund avslagit ansökan om statlig rättshjälp eller beslutat att rättshjälp ska upphöra,
- m) som har samband med köp eller försäljning av fastighet,
- n) som gäller dig som ägare av fastighet eller innehavare av tomträtt som inte är försäkrad hos oss,
- o) om frågan om rättsskydd kan vänta till dess en annan rättslig angelägenhet, där anspråket stödjer sig på väsentligen likartad grund, har avgjorts (så kallade pilotmål),
- p) som uppkommit mellan företag inom samma koncern, företag som omfattas av detta försäkringsavtal eller mellan delägare som omfattas av detta försäkringsavtal.

C4711 Eget arbete mm

Försäkringen ersätter inte

- a) kostnad som avser ditt eget arbete, förlorad inkomst, resor eller uppehålle,
- b) kostnad för ombuds resor utanför giltighetsområdet,
- c) kostnad för verkställighet av dom, beslut eller avtal,
- d) bokföringskostnad,
- e) avgifter, räntor, skattetillägg, viten eller böter.

C4712 Vissa merkostnader

Försäkringen ersätter inte merkostnad på grund av att du

- a) anlitar fler än ett ombud eller byter ombud,
- b) gjort dig skyldig till försumlig processföring eller på annat sätt förfarigt försumligt,
- c) underlåtit att i eller utom rättegång tillvarata möjligheten att utfå ersättning av motpart,
- d) krävs på högre ersättning för ombudskostnad än vad som utdömts efter prövning av domstol.

C472 Brottmål

Försäkringen ersätter inte ombudskostnader när

- a) den vårdslösa gärningen betecknas som grov,
- b) brottmålet till någon del avser uppsåtlig gärning,
- c) gärningen kan anses gjord med uppsåt även om uppsåt inte utgör en förutsättning för straffbarhet,
- d) brottmålet avser gärning eller underlåtenhet enligt skattebrottslagen.
- e) Kan den som åtalas för grov vårdslös gärning visa att åtalet lagts ner eller genom lagakraftgående dom visa att han blivit frikänd eller dömts endast för vårdslös gärning lämnas ersättning för ombudskostnader för dennes försvar.

C4721 Eget arbete mm

Försäkringen ersätter inte

- a) kostnad som avser ditt eget arbete, förlorad inkomst, resor eller uppehälle,
- b) kostnad för utredning om innehållet i utomeuropeisk rätt,
- c) kostnad för ombuds resor utanför giltighetsområdet,
- d) kostnad för verkställighet av dom, beslut eller avtal,
- e) bokföringskostnad,
- f) avgifter, räntor, skattetillägg, viten eller böter.

C4722 Vissa merkostnader

Försäkringen ersätter inte merkostnad på grund av att du

- a) anlitar fler än ett ombud eller byter ombud,
- b) gjort dig skyldig till försumlig processföring eller på annat sätt förfarigt försumligt,
- c) underlåtit att i eller utom rättegång tillvarata möjligheten att få ersättning av motpart,
- d) krävs på högre ersättning för ombudskostnad än vad som utdömts efter prövning av domstol.

C473 Tvist i skattemål

C4731 Vissa skattemål

Försäkringen gäller inte för tvist i skattemål avseende

- a) skattebrott,
- b) skönstaxering,
- c) arvs- och gåvoskatt,
- d) huruvida skatt eller avgift har inbetalts till myndighet,
- e) eftertaxering såvida inte du, efter prövning i allmän förvaltningsdomstol, kan visa att du fullgjort din uppgiftsplikt på ett riktigt sätt,
- f) fastighetstaxering,
- g) köp eller försäljning av aktier eller liknande andelsbevis,
- h) moms.

C4732 Eget arbete mm

Försäkringen ersätter inte

- a) kostnad som avser ditt egna arbete, förlorad inkomst, resor eller uppehälle,
- b) bokföringskostnad,
- c) avgifter, räntor, skattetillägg, viten eller böter.

C4733 Vissa merkostnader

Försäkringen ersätter inte merkostnad på grund av att du

- a) anlitar fler än ett ombud eller byter ombud,
- b) gjort dig skyldig till försumlig processföring eller på annat sätt förfarit försumligt.

C48 Åtgärder vid skada

C481 Anmälan om skada

Skada ska anmälas och ersättningskrav framställas till oss så snart som möjligt, senast tre år från tvistens uppkomst respektive den händelse som tvisten grundar sig på.

Anmäls skadan senare är vi fria från ansvar. Du anses ha fått kännedom om skadan när ombud anlitas i tvist.

C482 Val av ombud

Vid tvist ska du anlita ombud innan talan väcks i domstol. Är tvist sådan att den enligt avsnitt C4621 Tvist utan rättegång, först ska prövas av annan instans, ska ombud anlitas senast när sådan tvist överklagas.

Ombudet ska vara lämpligt med hänsyn till de krav som ställs på ett ombud enligt det lands lag där processen drivs och antingen vara

- a) advokat eller biträdande jurist på advokatbyrå eller
- b) annan person som för den enskilda tvisten uppfyller kraven på lämplighet.

Ombudet, vi och du har rätt att begära prövning av ombudets lämplighet hos Svensk Försäkring. Deras beslut är rådgivande.

Vid tvist gällande skäligheten av ombudets arvode och övriga kostnader mellan ombud, som är ledamot av Sveriges advokatsamfund eller biträdande jurist anställd hos sådan ledamot, och oss, ska prövning ske hos Ombudskostnadsnämnden. Ombudet och vi förbinder oss att godta utfallet av sådan prövning. Övriga ombud och du har rätt att begära prövning av skäligheten i arvode och övriga kostnader hos Svensk Försäkrings nämnd för rättsskyddsfrågor. Ombudet och du förbinder er att godta utfallet av sådan prövning.

C483 Kostnadsräkning

Av ombudets kostnadsräkning ska framgå vilka åtgärder ombudet har vidtagit samt tidsåtgång för dessa åtgärder med motivering för uppkomna sakkunnigkostnader. Med kostnadsräkning ska lämnas upplysning om resultatet av tvisten samt bifogas dom eller förlikningsavtal.

C491 Beräkning av ersättning

Ersättning lämnas för

- a) kostnader enligt avsnitt C46 med avdrag för
- b) kostnader enligt avsnitt C47
- c) självrisk enligt avsnitt C45 och med hänsyn till
- d) försäkringsbelopp enligt avsnitt C44.

C492 Betalning av ersättning

Ersättning betalas till ditt ombud för dina egna ersättningsbara kostnader enligt avsnitt C46 Vad gäller försäkringen för, samt avsnitt C47 Vad gäller försäkringen inte för, när ärendet slutredovisats, i den mån försäkringsbeloppet inte tagits i anspråk av motpart genom verkställighet av dom eller liknande förfarande. Om du blir eller riskerar att bli ersättningskyldig till flera, har vi rätt att fördela resterande del av ersättningen.

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

För din försäkring gäller reglerna i Försäkringsavtalslagen. Här följer en sammanfattning av några regler i denna lag. Vi har även samlat annan viktig information här.

Tvist om egendomsvärde

Om du inte är nöjd med vår värdering kan du begära att en värderingsperson, förordnad av handelskammaren, uttalar sig om värdet på din skadade egendom. Värderingspersonen ska tillämpa villkorens värderingsregler, visa hur skadans värde beräknats samt lämna sitt utlåtande inom tre månader efter att denne blivit utsedd.

Du ska betala hälften av värderingspersonens arvode. Om värderingspersonen värderar skadan till ett högre belopp än det som vi erbjudit, betalar vi värderingspersonens hela arvode. Vi ersätter endast en värdering.

Tillgång till fordonsrelaterade uppgifter

I och med att du tecknar din försäkring hos oss godkänner du att vi får ta del av uppgifter om det försäkrade fordonet, som lagrats i fordonet eller på annat ställe där information om fordonet lagrats eller behandlats. Informationen får endast användas för skadereglering eller prissättning av försäkringen.

Överlåtelse av fordran till Trafikförsäkringsföreningen

Vi kan till Trafikförsäkringsföreningen överlåta fordran avseende obetald premie eller självrisk för trafikförsäkring.

Avtalet och premiebetalning

Försäkringstid

Försäkringen gäller från och med den dag som anges på försäkringsbrevet. Tecknar du försäkringen samma dag som den ska börja gälla, gäller den från det klockslag då du tecknade försäkringen.

Kan försäkringstidens början inte fastställas enligt ovanstående stycke, börjar försäkringstiden klockan 00.00 dagen efter den dag du meddelade bolaget att du ville teckna försäkring.

Försäkringsavtalet gäller under ett år.

Förnyelse av försäkring

Vid försäkringstidens slut förnyas försäkringen för ytterligare ett år. Försäkringen förnyas dock inte om du eller vi har sagt upp försäkringen eller om du tecknat motsvarande försäkring hos annat försäkringsbolag eller om vi kommit överens om något annat.

När det är dags att förnya försäkringen skickar vi ut ett nytt försäkringsbrev samt bifogar en premiefaktura.

Uppsägning av försäkring

Försäkringsbehov upphör

Du kan säga upp försäkringen under försäkringstiden om försäkringsbehovet har upphört eller om någon annan liknande omständighet har inträffat.

Försäkringsavtalets utgång

Du kan säga upp försäkringen till tidpunkten för försäkringsavtalets utgång. Denna uppsägning kan ske när som helst dessförinnan.

Har en försäkring förnyats enligt avsnitt **Förnyelse av försäkring** (se ovan), kan du innan du betalt någon del av premien säga upp försäkringen att upphöra vid avtalets utgång.

Ändrade villkor

Vid ändring av villkoren, enligt avsnitt **Under försäkringstiden**, kan du säga upp försäkringen från den tidpunkt då ändringen skulle börja gälla.

Bolagets uppsägning

Vi kan säga upp försäkringen under försäkringstiden, men bara om det finns sådana synnerliga skäl som anges i försäkringsavtalslagen. Vår uppsägning blir gällande fjorton dagar efter den dag då vi avsänt ett skriftligt meddelande om uppsägningen till dig.

Vi kan säga upp försäkringen till tidpunkten för försäkringstidens utgång om det finns särskilda skäl att inte längre bevilja försäkringen. Vår uppsägning gäller endast om skriftligt meddelande om uppsägning har skickats till dig senast en månad före försäkringstidens utgång.

För uppsägning av försäkringen på grund av att premien inte betalas i rätt tid, se avsnitt Om du betalar för sent.

Premieåterbetalning

Vid uppsägning under försäkringstiden har du rätt att få tillbaka den del av premien som avser tiden efter upphörandet.

Ändring av premie eller villkor

Vid förnyelse

Normalt sett ändrar vi premier och villkor endast i samband med förnyelse av försäkringen.

Under försäkringstiden

Bolaget har rätt att ändra villkoren under försäkringstiden, om du eller den försäkrade grovt har åsidosatt sina förpliktelser mot bolaget eller om det finns andra synnerliga skäl. Ändringen blir gällande 14 dagar efter den dag då bolaget avsänt skriftligt meddelande om ändringen till dig.

Betalning av premie

Första premien

Premien för ny försäkring eller utökning av försäkringen (tilläggspremie) ska vara betald inom 14 dagar från den dag då vi sänt försäkringsbrev med premiefaktura till dig.

Förskottsbetalning av premien

Vi har rätt att begära förskottsbetalning av premien. Detta innebär att försäkringen blir gällande dagen efter den dag då premien betalas. Förlängd reseförsäkring blir gällande den dag som framgår av ditt försäkringsbrev.

Premie för förnyad försäkring

Premie för förnyad försäkring ska vara betald senast den dag då den nya försäkringstiden börjar. Men du behöver inte ha betalt premien tidigare än en månad från den dag då vi sänt försäkringsbrev med premiefaktura till dig.

Uppdelad premie

Har vi avtalat om flera premieperioder (exempelvis att du ska betala premien varje halvår), ska premien för varje period, efter den första betalas senast på periodens första dag. Premie behöver dock inte betalas tidigare än en månad efter det att vi har avsänt premiefakturan till dig.

Autogiro

Betalar du premien via autogiro ska premien för varje premieperiod, efter den första vara betald på periodens första dag.

Om du betalar för sent

Betalar du inte premien i rätt tid, skriver vi och säger upp försäkringen att upphöra 14 dagar efter den dag vi sände uppsägningen till dig. Betalar du premien under dessa 14 dagar fortsätter försäkringen att gälla.

Betalar du premien efter det att försäkringen upphört, anses du ha begärt en ny försäkring på samma villkor från och med dagen efter det att premien betalades. Vill bolaget inte bevilja försäkring enligt din begäran ska du skriftligen under rättas om detta inom 14 dagar från betalningsdagen. Om detta inte görs anses en ny försäkring ha tecknats i enlighet med din begäran.

Har du inte betalt premien i rätt tid därför att du har blivit svårt sjuk, berövats friheten, inte fått pension eller inte fått ut lön från din huvudsakliga anställning eller liknande hinder, får uppsägningen verkan tidigast en vecka efter det att hindret har fallit bort, dock längst intill tre månader efter det att premien rätteligen skulle ha betalats.

Påminnelseavgift

Betalar du inte försäkringen i rätt tid tar vi ut en påminnelseavgift.

Åtgärder vid skada

Räddningsåtgärd

När en skada inträffar eller hotar att omedelbart inträffa, måste du efter förmåga försöka hindra eller begränsa skadan. De anvisningar som vi lämnar ska följas. Vi betalar rimlig kostnad som du haft för sådan räddningsåtgärd om du inte har rätt till ersättning från annat håll.

Underlåter du att vidta räddningsåtgärd kan ersättningen för skadan minskas med ett särskilt avdrag, se avsnitt **Vid skada och räddningsåtgärd**.

Vid skada

Skada ska anmälas till oss utan dröjsmål. Ersättningskrav ska framställas till oss snarast efter det att skadan uppkommit och senast inom ett år från tidpunkten när det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till försäkringsskyddet inträdde. Framställs kravet senare är vi fria från ansvar. Dessutom ska du som begär ersättning

- vid parkeringsskada, stöld eller annat tillgrepp eller försök till sådant brott, inbrott, rån eller överfall göra polisanmälan och sända anmälan till oss
- vid skada som inträffat under transport på annat transportmedel anmäla skadan till transportföretaget lämna specificerat krav på ersättning
- behålla skadad egendom så att vi får möjlighet att besiktiga den. Du är skyldig att medverka till besiktning av både skadad och oskadad egendom.
- om annan försäkring gäller för samma skada, upplysa oss om detta
- på begäran av oss lämna upplysningar och verifikationer, bevis, läkarintyg och andra handlingar som vi behöver för att reglera skadan.

Om du inte fullgör dina skyldigheter vid skada kan ersättning för skadan sättas ned (minskas) med ett särskilt avdrag, se avsnitt **Vid skada och räddningsåtgärd** (se nedan).

Nedsättning av försäkringsersättning

I vissa fall kan din försäkringsersättning minskas på grund av att du inte fullföljt dina skyldigheter enligt villkor eller lag. Att ersättningen sätts ned innebär att man från den ersättning som annars skulle ha utbetalats, gör ett avdrag på ersättningen (nedsättning).

Här följer en beskrivning av de situationer när försäkringsersättningen kan sättas ned.

Oriktig uppgift

Har du lämnat oriktig uppgift när du tecknade försäkringen eller låtit bli att ändra felaktig uppgift, kan ersättning sättas ned, det vill säga minskas med ett särskilt avdrag.

Nedsättningens storlek beror på omständigheterna, bland annat försummelsens betydelse för skadan eller kostnaden för skadan. Vid allvarlig försumlighet kan du bli helt utan ersättning. Vid ringa oaktsamhet görs ingen nedsättning.

Vid skada och räddningsåtgärd

Om du inte uppfyllt kraven på räddningsåtgärd enligt avsnitt **Räddningsåtgärd** eller inte fullgjort dina skyldigheter vid skada enligt avsnitt **Vid skada** (se ovan), kan ersättning sättas ned, det vill säga minskas med ett särskilt avdrag.

Nedsättningens storlek beror på omständigheterna, bland annat försummelsens betydelse för skadan. Vid allvarlig försumlighet kan du bli helt utan ersättning. Vid ringa oaktsamhet görs ingen nedsättning.

Aktsamhetskrav och säkerhetsföreskrift

Har du inte följt de aktsamhetskrav eller säkerhetsföreskrifter som anges i villkoren, kan ersättningen sättas ned (minskas). Nedsättningens storlek beror på omständigheterna i det enskilda fallet, bland annat försummelsens art och betydelse för skadan eller om egendomen varit särskilt begärlig eller värdefull.

När det gäller	så
allvarlig eller upprepad försummelse	kan du bli utan ersättning.
mindre försummelse	blir nedsättningen den som anges under respektive skadehändelse i villkoret. Normalt är nedsättningen 25 %.
vid ringa oaktsamhet	görs ingen nedsättning.

Med ditt handlande likställs handlande av

- den som med ditt samtycke har tillsyn över den försäkrade egendomen
- din make, sambo och annan familjemedlem.

Framkallande av försäkringsfall

Har du framkallat försäkringsfallet uppsåtligt eller genom grov vårdslöshet är vi inte ansvariga gentemot dig för skada som du orsakat.

Med ditt handlande likställs handlande av

- den som med ditt samtycke har tillsyn över den försäkrade egendomen
- din make, sambo och annan familjemedlem.

När nedsättning inte görs

Ingen nedsättning görs om aktsamhetskrav eller säkerhetsföreskrifter åsidosatts eller försäkringsfallet framkallats med uppsåt av någon som

- var allvarligt psykisk störd
- var under 12 år
- handlat med avsikt att förebygga skada på person eller egendom i sådant nödläge att handlandet var försvarligt.

Däremot kan den som kan anses ha samtyckt till handlandet få sin ersättning nedsatt (minskad).

Gemensamt skadeanmälningsregister och Larmtjänst

Bolaget använder sig av ett för försäkringsbranschen gemensamt skadeanmälningsregister (GSR). Detta register innehåller vissa uppgifter om skadan samt uppgift om vem som begärt ersättning och används endast i samband med skadereglering. Det innebär att bolaget får reda på om du tidigare anmält någon skada hos annat försäkringsbolag. Ändamålet med GSR är att tillhandahålla ett underlag till försäkringsföretag för att identifiera oklara försäkringsfall. Därigenom kan företagen motverka utbetalning av ersättningar som baseras på oriktiga uppgifter liksom felaktig utbetalning från flera försäkringar för samma skada. Uppgifterna kan även användas i avidentifierad form för statistiska ändamål.

Personuppgiftsansvarig för GSR är Skadeanmälningsregister (GSR) AB, Box 24171, 104 51 Stockholm.

Se www.gsr.se för mer information om den behandling av uppgifter som förekommer i registret.

Bolaget kan även komma att lämna uppgifter till Larmtjänst AB som utgör den branschgemensamma organisation som har syfte att motarbeta försäkringsrelaterad brottslighet och stötta försäkringsbolagens utredning vad gäller oklara försäkringsfall. Personuppgiftsansvarig för Larmtjänst är Larmtjänst AB, Box 24158, 104 51 Stockholm.

Återkrav

I samma utsträckning som vi har betalt ersättning för skada, övertar vi din rätt att kräva ersättning av den som är ansvarig för skadan på grund av vållande eller på annan grund.

Du får inte träffa överenskommelse med den som är ansvarig för skadan, som innebär att du helt eller delvis avstår från din rätt till ersättning från denne.

Preskription

Du förlorar din rätt till försäkringsersättning eller annat försäkringsskydd om du inte väcker talan mot oss inom tio år från tidpunkten när det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till sådant skydd inträdde. Om du anmält skadan till oss inom denna tid har du alltid sex månader på dig att väcka talan från det att slutligt besked lämnats i ersättningsfrågan. Vid trafikskada gäller därutöver att om du begärt omprövning enligt skadeståndslagen så får du väcka talan inom tre år från tidpunkten när det förhållande som ligger till grund för omprövningsyrkandet inträdde. Vid trafikskada finns också en möjlighet att väcka talan efter preskriptionstiden om det finns synnerliga skäl.

Betalning av försäkringsersättning samt ränta

Du ska få ersättning inom en månad från det att du fullgjort dina åligganden. Skulle det dröja mer än en månad innan du får ersättning, får du ränta på det belopp du är berättigad till. Dröjsmålsränta betalas enligt 6 § räntelagen. Beror dröjsmålet på att vi väntar på polisutredning eller värdering betalas inte dröjsmålsränta.

Ränta betalas inte om räntebeloppet är mindre än 100 kronor.

Övergripande information över hur vi behandlar dina personuppgifter

Dina Försäkringar samlar in och behandlar sådana personuppgifter om dig som är nödvändiga för att vi ska kunna fullgöra det försäkringsavtal som vi har med dig, bedöma försäkringsansökningar, utreda skadeärenden med mera. Uppgifterna sparas så länge som din försäkring kan återopas och behandlas i enlighet med dataskyddsförordningen, vars syfte är att skydda din personliga integritet.

Uppgifterna samlas in direkt från dig eller från andra bolag inom Dina Försäkringar och vi kan även komma att hämta in information från privata och offentliga register. Uppgifterna kan lämnas ut till andra bolag inom Dina Försäkringar eller till andra företag som vi samarbetar med för att uppfylla våra åtaganden gentemot dig. Vi kan även komma att föra över uppgifterna till myndigheter om det följer av tillämplig lagstiftning.

Dina Försäkringar har ett dataskyddsbud som du kan kontakta om du till exempel vill veta vilka personuppgifter som vi har om dig och hur vi behandlar dem, om du vill rätta felaktiga uppgifter, portera/flytta dina uppgifter, eller om du vill meddela att dina personuppgifter inte ska användas för marknadsföring. Du kontaktar dataskyddsbudet via data-skyddsbud@dina.se.

Det är Dina Försäkring AB eller ditt lokala försäkringsbolag som är ansvarig för behandling av dina personuppgifter. Fullständig information om Dina Försäkringars hantering av personuppgifter finner du på www.dina.se/personuppgifter.

Förmedlares medverkan

Med förmedlare förstås försäkringsförmedlare enligt Lagen om försäkringsförmedlare samt förordningen om försäkringsförmedlare.

Är försäkring tecknad genom skriftlig fullmakt och förmedlares medverkan, har förmedlaren samma upplysningsplikt som du om förhållanden som ligger till grund för försäkringen. Vårt ansvar begränsas som om uppgifterna lämnats av dig. Förmedlaren övertar vår informationsplikt gentemot dig i och med att förmedlaren mottagit information från oss.

Återkallar du förmedlarens fullmakt helt eller delvis ska du genast meddela oss om detta.

ALLMÄNNA UNDANTAG

Dammgenombrott

Försäkringen gäller inte för skada som uppkommit direkt eller indirekt i samband med dammgenombrott.

Krigsskador

Försäkringen gäller inte för skada som har samband med krig, krigsliknande händelser, inbördeskrig, revolution eller uppror.

Försäkringen gäller dock i vissa fall. Förutsättningarna är

- att skadan hänt utanför Sverige och inom tre månader efter oroligheternas utbrott
- att fordonet fanns i det drabbade området före utbrottet och oavbrutet fram till den dag då skadan hände samt
- att du inte deltagit i händelserna, inte fungerat som rapportör eller liknande och inte låtit någon annan använda fordonet för sådana ändamål.

Under samma förutsättning betalar vi dessutom

- genom räddningsförsäkringen nödvändiga merutgifter för hemresa
- genom stöldförsäkringen förlust av fordonet på grund av att det konfiskerats eller måste lämnas kvar vid evakuering eller internering.

Vid skador där trafikskadelagen är tillämplig gäller trafikförsäkringen.

Försäkringen ersätter inte skada som uppstår genom spridande av biologiska, kemiska eller nukleära substanser i samband med terrorhandling.

Atomskador

Försäkringen gäller inte för skada som direkt eller indirekt orsakas av atomkärnprocess.

Force majeure

Försäkringen gäller inte för förlust som kan uppstå om skadeutredning, reparationsåtgärd eller betalning av ersättning fördröjs på grund av

- krig, krigsliknande händelse, inbördeskrig, revolution eller uppror,
- myndighetsåtgärd, strejk, lockout, blockad eller liknande händelse.

Sanktioner

Försäkringen gäller inte för skada eller utbetalning av någon förmån i den utsträckning villkoret för sådant skydd, betalning av sådan skada eller villkor för sådan förmån skulle exponera Dina Försäkringar för någon sanktion, förbud eller inskränkning under en resolution från FN eller handels- eller ekonomiska sanktioner, lagar eller föreskrifter från EU, Storbritannien, Nordirland eller USA.

Undantag för annans åtagande

Försäkringen gäller inte för skada eller fel som täcks genom lag, garanti eller annat åtagande. Försäkringen gäller dock om du kan visa att den som gjort åtagandet inte kan fullgöra detta.

Annat avtal

Har du vid köp av egendom tecknat särskild försäkring så gäller din försäkring endast i den mån ersättning inte lämnas genom den särskilda försäkringen.

Är intresse som omfattas av din försäkring också försäkrat genom annan försäkring och finns i denna förbehåll vid dubbelersäkring, gäller samma förbehåll för din försäkring. Ansvarigheten fördelas då mellan försäkringarna på så sätt som anges i 6 kapitlet 4 § försäkringsavtalslagen.

Lagar

Svensk lag tillämpas för denna försäkring.

Twist om försäkringsavtalet ska handläggas vid svensk domstol med tillämpning av svensk lag.

OM DU INTE ÄR NÖJD

Om du inte är nöjd med ditt försäkringsavtal eller hur vi hanterat ditt ärende i samband med att du exempelvis köpte försäkringen eller vid en skada kan du i första hand vända dig till den person som har hanterat ditt ärende. Ett samtal kan ge oss kompletterande uppgifter och eventuella missförstånd kan klaras ut.

Om ditt missnöje fortfarande kvarstår efter att ha pratat med den som hanterat ditt ärende har du möjlighet att kontakta bolagets klagomålsansvarige. Mer information om var du kan vända dig och hur du ska göra om du inte är nöjd finner du på vår hemsida, www.dina.se.

Trafikskadenämnden

Du som skadats i trafiken har rätt att få ditt ärende prövat om du är missnöjd med vårt beslut om rätten till ersättning för personskada efter trafikolycka.

Ta kontakt med din handläggare om du önskar få ditt ärende prövat av nämnden. Vi förbereder då ärendet för prövning. Prövningen i nämnden är kostnadsfri. Prövningen i nämnden sker enbart utifrån skriftliga handlingar.

När nämnden fattar beslut deltar en ordförande och en vice ordförande som är jurister med domarerfarenhet och som inte är anställda i något försäkringsbolag, två lekmannarepresentanter samt två försäkringsbolagsrepresentanter, som inte får delta när beslut fattas i det egna bolagets ärenden.

Trafikskadenämnden
Box 24048
104 50 Stockholm
Tel: 08-522 787 00
www.trafikskadenamnden.se
info@trafikskadenamnden.se

Personförsäkringsnämnden

Som konsument kan du kontakta Personförsäkringsnämnden för att få ett ärende prövat som gäller olycksfallsförsäkring.

Nämnden prövar inte ärenden som har prövats av Allmänna reklamationsnämnden eller ett annat alternativt tvistlösningsorgan. Nämnden prövar inte heller tvist som är eller har varit föremål för domstolsprövning eller skiljeförfarande. Prövningen i nämnden är kostnadsfri.

I nämnden deltar ledamöter från försäkringsbolagen, konsumentvägledare och en ordförande, som är domare. Någon ledamot från ditt försäkringsbolag får inte delta när ditt ärende behandlas. Gäller ärendet medicinska frågor deltar en läkare som inte har någon anknytning till något försäkringsbolag.

Personförsäkringsnämnden
Box 24067
104 50 Stockholm
Telefon: 08-522 787 20
www.forsakringsnamnder.se

Ansvarsförsäkringens Personskadenämnd

Ansvarsförsäkringens Personskadenämnd prövar skaderegleringsfrågor rörande ersättning på grund av personskada inom ansvarsförsäkring och annan försäkring på skadeståndsrättslig grund som inte utgör trafikförsäkring.

Tag kontakt med din handläggare om du önskar få ditt ärende prövat av nämnden. Det är ditt bolag som begär nämndens yttrande. Detta sker genom att bolaget sammanställer utredningen i en promemoria. Sammanställning får du ta del av, samt lämna synpunkter på, innan ditt ärende skickas till nämnden för yttrande.

Svensk Försäkrings Nämnd för Rättsskyddsfrågor

Svensk Försäkrings Nämnd för Rättsskyddsfrågor prövar på begäran av försäkrad eller ombud tvister angående frågor om omfattningen av försäkring och ersättningsanspråk inom rättsskydds- och trafikförsäkring. Nämnden prövar även frågor om ombuds lämplighet där försäkringsbolaget inte har godkänt ombudets lämplighet.

Nämnden tar inte upp ärenden som kan prövas av Svensk Försäkrings Ombudskostnadsnämnd eller som har prövats av Allmänna reklamationsnämnden eller annat alternativt tvistlösningsorgan. Nämnden prövar inte heller tvist som är eller har varit föremål för domstolsprövning eller skiljeförfarande. Prövningen i nämnden är kostnadsfri.

Anmälan till nämnden måste göras senast inom ett år efter det att du har framfört ditt klagomål till försäkringsgivaren.

Svensk Försäkrings Nämnd för Rättsskyddsfrågor
Box 24067
104 50 Stockholm
Telefon: 08-522 787 20
Fax: 08-522 787 30
www.forsakringsnamnder.se

Allmänna reklamationsnämnden

Som konsument kan du vända dig till Allmänna reklamationsnämndens särskilda avdelning för försäkringsfrågor om du, sedan vi slutreglerat en skada, inte är nöjd med hur skadan har behandlats. Allmänna reklamationsnämnden kan kostnadsfritt pröva ditt skadeärende. Nämnden tar inte upp tvister som rör medicinsk bedömning eller ärenden som behandlats i domstol.

Anmälan till nämnden måste göras senast inom ett år efter det att du har framfört ditt klagomål till försäkringsgivaren.

Allmänna reklamationsnämnden
Box 174
101 23 Stockholm
Telefon: 08-508 860 00
www.arn.se

Domstol

Du kan vända dig till domstol om du, sedan vi slutreglerat en skada, inte är nöjd med hur skadan har behandlats. För vissa tvister tillämpas också ett förenklat rättegångsförfarande.

I de fall din försäkring omfattar rättsskydd, täcker detta i många fall en del av rättegångskostnaderna.

Konsumenternas Försäkringsbyrå

Du kan få rådgivning och hjälp i frågor som rör försäkringar av Konsumenternas Försäkringsbyrå.

Konsumenternas Försäkringsbyrå
Box 24215
104 51 Stockholm
Telefon: 0200-22 58 00
www.konsumenternas.se